PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Twice-weekly Newspaper in Canada, Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Laikraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Spaudos Kolekcija Gediminas Lietuvių

Nr. 226 ANTRADIENIS, GEGUŽĖS (MAY) 17, 1938, TORONTO, ONTARIO METAI VII

Ir Profesoriai Prieš Fašistų Konferenciją

Sako Fašistų Konferencija Būtų Įžeidimu Demokratijai

KINGSTON, Ont., Geg. 14.—Dvidešimt du Queens universiteto profesoriai išleido pareiškimą, kuriame pasisako prieš fašistų konferenciją, kurią jie planuoja atidaryti Kingstone birželio 30.

"Pasirašiusieji Queens universiteto personalo nariai, nors labai gerbianti žodžio laisvę, būtume labai dėkingi progai viešai išreikšti savo apgailestavimą, kad Kingstonas švęstų šimtmetines sukaktuves su pirma fašistų konferencija," sako tie profesoriai savo laiške spaudai.

"Miestas turi ilgą ir gražią britišką tradiciją, kurią suteptų priėmimas tokių elementų, kurie nori pasinaudoti tomis mūsų miesto tradicijomis savo tikslų siekimui.

"Kingstono prekybininkai susirūpinę tokiu pagarsėjimu, kuris tiek daug blogo padarė kitų miestų reputacijai. Mes jaučiame, kad visi patriotinio nusistatymo kanadijonai nusistatę prieš tą konferenciją ir kad gyventojai trokšta išreikšti savo nepasitenkinimą.

"Mes norime pabrėžti, kad čia klausimas ne pasipriešinimo žodžio laisvei; čia klausimas apgynimo mūsų laisvės nuo padlock ir kitų dar blogesnių antidemokratiškų procedūrų."

Neduoda Mokyklos Vedimui Fašistinių Pamokų

WINDSOR, Ont. — Atskirų mokyklų valdybos pirmininkas Daziel atsakė vietiniams italams mokyklą, kurioje kiekvieną šeštadienį buvo duodamos fašistinės pamokos.

Sako visos knygos, iš kurių buvo mokinami mokiniai, yra atspausdintos Italijoj ir jose nieko gero nebuvo, o tik fašistinė propaganda. Ta fašistine propaganda buvo nuodijama 125 italų vaikai.

Tos pačios atskirų mokyklų valdybos sekretorius priešingas nedavimui mokyklose fašistinei propagandai vesti. Sako, kad jis nieko "nenormalaus" neradęs, o kita, kada vaikai mokinami fašizmo, tai priešingi komunistams.

Tautų Lyga Perspėja, Kad Nenaudotų Nuodingų Dujų

ŽENEVA, Šveicarija.—Tautų Lygos taryba laikė vieną slaptą sesiją, kurioje perspėjo Japoniją nenaudoti nuodingų dujų Kinijoje ir nenuodinti nekaltų gyventojų.

Svetur gyvenantis Selasie buvo atsikreipęs į Tautų Lygą, kad nepripažintų Etiopijos Italijai ir sugrąžintų jos nepriklausomybę. Jo prašymą parėmė tik keturi Tautų Lygos nariai, tai Sovietų Sąjunga, Naujoji Zelandija, Bolivija ir Kinija. O kitos Tautų Lygą sudarančios šalys nutarė leisti savo nariams pripažinti Etiopiją Italijai, jei jie to nori.

HITLERIS ĮSAKĖ BRAZILIJOS DIKTATORIUI UŽTYLĖTI APIE JO VEIKLĄ

RIO DE JANEIRO, Brazilija. Vokietijos diktatorius Hitleris praeitą šeštadienį užprotestavo prieš Brazilijos valdžią del šešių Vokietijos piliečių areštavimo laike nepavykusio nazių sukilimo Brazilijoj.

Brazilijos diktatorius Vargas užtikrino nazių ambasadą, kad suareštuoti vokiečiai nebus kaltinami kaipo užsienio agentai, bet kaipo individai. Dar didesniam paslėpimui hitlerinės veiklos, Vargas nenurodė, iš kurios šalies žaliamarškiniai gavo paramą, o tik pareiškė, kad sukilimas darytas su užsienine pagelba.

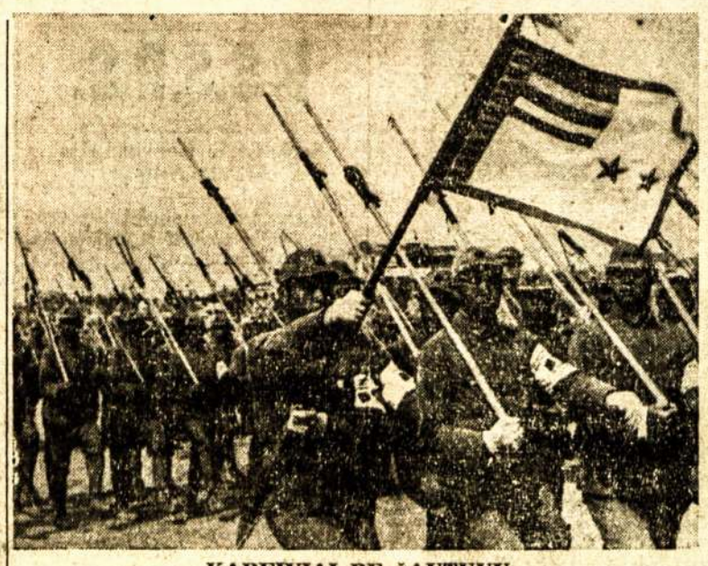

KAREIVIAI BE ŠAUTUVŲ

Tai kinų pulkas, suorganizuotas projaponiškos valdžios Peipinge. Japonai šiais kareiviais nepasitiki, todel jiems šautuvų neduoda.

Kvebeko Provincijos Darbo Žmonės Rengiasi Politinėm Kovom Apsigynimui Savęs

ANGLIJOS KARALIUS ATLANKYS FRANCIJĄ

PARYŽIUS.—Apie 400 darbininkų dekoruoja apartamentus, kuriuose birželio 28 dieną bus priimtas Anglijos karalius ir karalienė. Tai bus daug skirtingesnis priėmimas, negu buvo Hitlerio priėmimas Romoje. Francija su tuo priėmimu nori parodyti pasauliui, kad Francija ir Anglija dabar daug geresni draugai, negu kad buvo kada nors praeityje.

LOJALISTAI GAVĘ 300 NAUJŲ ORLAIVIŲ

HENDAYE, Francijos Pasienis.—Praeitą šeštadienį 50 naujų valdžios orlaivių padarė stebėtiną ataką ant fašistų Cantavieja sektoriuje, 40 mylių nuo Teruel į šiaurės rytus.

Šie orlaiviai labai sujudino fašistus, kurie iki šiol skaitėsi pajėgesniais ore. Eina gandai, kad šiomis dienomis Barcelonos uoste buvo iškrauta net 300 naujų orlaivių.

Naziai Organizuojasi Į Kovos Batalijonus

PRAGA, Čekoslovakija.—Čekoslovakijos naziai palei visą Vokietijos rubežių pradėjo perorganizuoti savo veikimą. Jie Hitlerio smogininkų pavyzdžiu organizuoja kovos batalijonus, kuriuos pavadino "savanorių vokiečių protekcine tarnyba." O tuo pačiu laiku Henleino vietininkas Brandneris paskelbė, kad naujai perorganizuoti batalijonai maršuosią iki pergalei "už teisę ir vietą vokiškai veislei gyventi."

O Čekoslovakijos vyriausybė įsakė visiems Pragos ir apylinkės gyventojams šiais metais įsigyti dujokaukes, kurios nupigintos iki 85 kronų, kad kiekvienas gyventojas galėtų įsigyti.

Japonai Smarkiai Atakuoja Visą Suchowo Apylinkę

PEIPING, Gegužės 16. — Japonai, atsigabenę didelius kiekius kareivių, kanuolių ir amunicijos, jau kelios dienos, kai iš dviejų pusių atakuoja Suchowo miestą ir Lunghai geležinkelį.

Japonai giriasi, kad paskutiniu laiku atsiekę laimėjimų: perkirtę Lunghai geležinkelį, telefono ir telegrafo susisiekimą ir kelis šimtus tūkstančių kinų pastatę pavojun.

Kinų žiniomis, jeigu kinai negalės atsilaikyti šiame fronte, jie suskaldys ten esančią kariuomenę į daugybę padalinių ir ves priešo užpakalyje partizaniškas kovas.

Japonų 54 orlaiviai bombardavo Suchowe esančią katalikų katedrą ir ligoninę. Smarkiai apgriovė abi įstaigas ir mieste užmušė apie 800 civilių žmonių.

NORI SURASTI NAUJĄ ORIENTACIJĄ PRIE ESAMŲ ĮSTATYMŲ

Darbininkų Vadai Turi Išdirbę Programą Politiniam Veikimui

MONTREAL, Que.—Duplesinė reakcija išjudina Kvebeko provincijos darbo žmones į politinį veikimą, ypatingai unijistus.

Pereitos savaitės laikotarpy pasirodė net du unijų centrų pareiškimai, kurie yra to liūdininkais.

Kad apginti darbininkus nuo reakcijos užpuolimų, taipgi kad išsikovoti geresnes gyvenimo sąlygas, visa eilė unijų vadų išdirbo bendrą programą politiniam veikimui, sako Trades and Labor Tarybos organizacinio komiteto pareiškimas.

Tokio veikimo platforma bus diskusuojama visų unijų atstovų mitinge.

Minėta platforma nereikalauja tverti naujas partijas, bet pasisako už rėmimą tų kandidatų, kurie pasisakys už darbo žmonių teises.

Kitą pareiškimą išleido Gustavas Frankas, provincialės federacijos sekretorius. Jis savo pareiškime sako, kad federacija greitu laiku šauks konferenciją diskusavimui priešdarbininkiškų įstatymų.

Iš visko matosi, kad Kvebeko provincijos darbo žmonės išsijudina į platų veikimą prieš reakciją.

DEL SMEGENŲ NEAUGIMO ATIDARĖ VAIKO KAUKUOLĘ

WASHINGTON.— Čionaitinėj vaikų ligoninėj šiomis dienomis buvo padaryta pustrečių metų amžiaus vaikui nepaprasta operacija. Vaikui buvus nepaprastai siaura kaukuolė, neaugo ir nedavė reikiamai smegenims augti, todel jam gręsė tapti silpnapročiu. Išgelbėjimui nuo to, vienas pasižymėjęs chirurgas padarė operaciją: perskėlė kaukuolę į dvi dalis ir po tinkama priežiūra mano taip laikyti net per šešis mėnesius.

Tikimasi, kad tokiu būdu bus duota galimybė smegenims reikiamai išsivystyti ir vaikas bus išgelbėtas nuo silpnaprotybės.

DAR VIENA MOTERIS MIRĖ NUO RADIUMO

ORANGE, N. J.—Praeitą ketvirtadienį čionai mirė trijų vaikų motina Laudate, kuri su kitomis moterimis prieš šešiolika metų atgal išrašinėjo ant laikrodėlių šviečiančius numerius.

Sako, kad tos moterys mažus šepetukus truputį paseilydavo, del to jos ir užsikrėtė radiumu. Nuo to ir prasidėjo smegenų tynimai.

Dešimts metų atgal čionai užkrėstos radiumu moterys vedė garsią radiumo bylą, reikalaudamos iš kompanijos $1,250,000, o gavo tiktai po 48,000 dolerių. Tačiau jų daugumas jau guli po velėna. Laudete yra 27-toji radiumo auka.

Perspėjo Diktatorius

Harry A. Woodring, Suvienytų Valstijų karo sekretorius, kurs Komercijos Rūmams kalbėdamas pareiškė, jog demokratinėms šalims gali pritrūkti kantrybės kentėti diktatorių provokacijas.

Drg. K. Kilikevičius Duos Raportą iš Vakarų Kanados

TORONTO. — Teko patirti, kad antradienyje į Torontą pribus svarbesnes Vakarų Kanados lietuvių kolonijas aplankęs draugas **K. Kilikevičius.**

Kadangi tą pat vakarą įvyks ALDLD 162 kuopos susirinkimas, tai kuopos valdyba nutarė suruošti prakalbas, kuriose kalbės draugas **K. Kilikevičius.**

Tad Toronto ir apylinkės lietuviai ir lietuvės kviečiami skaitlingai atsilankyti.

Neužmirškit, kad tai įvyks antradienyj, 8 val. vakare, 6 Denison. Atsilankykite ir išgirskite, kaip einasi jūsų broliams Vakarų Kanadoj.

Kuopos Valdyba

DEL EKONOMINIŲ SUNKUMŲ REZIGNAVO BELGIJOS VALDŽIA

BRUSELIS, Belgija.—Sutikus didelį finansinį krizį, kurio išrišimui prisiėjo dėti naujus mokesčius ir nuvertinti franką, šiomis dienomis rezignavo šešis mėnesius išgyvavusi Janson'o vadovaujama Belgijos valdžio.

Naujos valdžios suorganizavimui karalius pakvietė kolektyvinio apsigynimo priešą, dešiniojo sparno socialistą Spaak'ą.

Finansinio krizio proga fašistai, remiami reakcingų katalikų ir liberalų, pradėjo kelti didelį lermą ir tuo siekti praplėtimo savo įtakos.

NEŽIŪRINT, KAD STOKA AMUNICIJOS

Nors Ispanijos liaudžiai sunku kovoti be užtektino kiekio ginklų ir amunicijos, tačiau ji pasiryžus kovoti iki galo. Kritusių vietoj stoja nauji kovotojai. Čia matome komandierių, kalbantį į naujokus, kurie stojo į liaudies armiją gynimui savo šalies.

Anglai Betalkininkaudami Fašistams Buvo Apsilenkę Su Diplomatinėm Teisėm

VATIKANAS FORMALIAI PRIPAŽINO FRANKO VALDŽIĄ

GANDOLFO PILIS, Gegužės 16.—Popiežiaus žinių agentūra šiandien paskelbė, kad vadinamas "šventasis tėvas" formaliai pripažino generolo Franko valdžią ir apsimainė su vienas antru ambasadoriais.

Popiežius savo ambasadorium Frankui paskyrė tūlą Janguasą—narį generolo Franko valdžios. O nuncijum paskyrė tūlą Cicognanį — buvusį nuncijum Austrijoj.

Unijų Taryba Patvirtina Federmano Žulikystes

TORONTO, Ont.—Toronto Unijų Taryba, tyrinėjusi Max Federmano suntybes, kurios buvo iškeltos kailiukų darbininkų unijos, surado, kad kaltinimai pamatuoti.

Tarybos pareiškimas sako, kad Federmanas, būdamas unijos 40 ir 100 lokalų menedžerium, unijos reikalus vedė neteisingai, negarbingai ir sukčiavo.

Vienu žodžiu sakant, viską patvirtina, ką iškėlė viršun kailiukų unijos Centralinė Taryba per savo atstovus.

NEKURIE ANGLIJOS VADAI SLAPTAI TARĖSI SU NAZIŲ VADU

Prieš Tokį Suokalbį Čekoslovakija Atsisuko Su Visu Diplomatiniu Svoriu

LONDONAS.—Neturintis jokio valstybinio įgalavimo bei paskyrimo, Čekoslovakijos nazių vadas Konradas Henleinas praeitą penktadienį slaptai atskrido orlaiviu į Londoną ir mėgino pasukti visą Anglijos politinę mašiną Čekoslovakijos nazių naudai.

Pirmąjį suokalbį padarė su Anglijos užsienio politikoj įtaką turinčiais anglais. Tam tikslui nazių šalininkai Čiurčilio namuose Henleinui suruošė pietus, kuriuose dalyvavo net nekurie liberalų ir darbiečių vadai, tarp jų liberalų vadas Sinclair ir žymus darbiečių veikėjas Noel-Buxton—didžiausias Čekoslovakijos vokiečių autonomijos piršlys.

Po šio suokalbio Henleinas norėjo turėti pasimatymą su vyriausiuoju Anglijos valdžios diplomatiniu patarėju Vansitartu, kame pirmieji būtų pagelbėję. Tačiau apie suokalbiavimą sužinojo Čekoslovakijos ambasada. Tuojau buvusio prezidento sūnus Jan Massaryk pasiėmė telefoną ir perspėjo Anglijos vyriausybę, kad diplomatinės taisyklės neleidžia politikos klausimais tartis su diplomatinių teisių neturinčiais asmenimis. Su tuo Massarykas ir užkirto kelią naziui įeiti į aukštesnes Anglijos valdžios įstaigas.

Iš Pragos gauta žinių, kad šį nazį į Angliją atvykti užkvietė jo angliškieji draugai, kurie neva norį sužinoti Čekoslovakijos vokiečių nusistatymą ir problemas, kad paskui geriau galėjus tuo klausimu orientuotis.

Šis nazis buvo užsukęs ir į Berlyną, kur kalbėjosi su užsienių reikalų ministeriu Ribentropu, o pastarasis su Anglijos ambasadoriumi Hendersonu. Manoma, kad ir jie daug prisidėjo prie šio vizito.

Taipgi yra žinių, kad Heinleinas kalbėjosi ir su keletu Anglijos ministerių ir priedui buvo sutartas pasimatymas su užsienio reikalų sekretorium Halifaxu, kada tas usgrįš iš Ženevos.

Massarykui šį suokalbį numaskavus, naziui nieko neliko veikti, tad jis šeštadienį vakare ir išsinešdino iš Londono. Važiuodamas namo apsistojo Berlyne, kur su nazių viršininkais padarė slaptą pasitarimą.

VANCOUVER, B. C.—40,000 Vancouver miesto gyventojų aukavo del bedarbių šelpimo per surengtą rinkliavą po visą miestą. Surinkta $4,800. Rinkliavą surengė Pašalpos Projektų Darbininkų Unija.

Fašistam Nepavyko Pralaužt Tvirtas Liaudiečių Linijas

Visos Fašistų Atakos Atmuštos Ir Lojalistai Laimėjo Oro Kovą

BARCELONA, Gegužės 15.—Fašistai paskutiniu laiku dėjo visas pastangas perlaužti lojalistų linijas Teruel fronte Aliaga apylinkėj, bet jų visos pastangos sukriušintos. Taip pat fašistai, remiami tankų ir orlaivių, per tris dienas darė puolimą Morella sektoriuje, bet visos atakos buvo atmuštos.

Valdžios aplinkraštyje nurodoma, kad šis naujas valdžios karių atsparumas žymiai pataisė prieš kelias sąvaites buvusią padėtį. O tas paeina iš didesnio pasiaukavimo respublikai.

Naujų fašistinių atakų atmušime svarbų vaidmenį vaidino orlaiviai. Jie nuo Teruel iki jūrų smarkiai atakavo priešo pozicijas. O gegužės 13 dieną 51 lojalistų orlaivis užklupo 65 fašistų orlaivius. Kovoje žuvo aštuoni itališki Fiatai, o lojalistai prarado tiktai du orlaiviu.

Tokiu būdu fašistų mėginimai perkirsti Teruel-Sagunto kelią ir atsiekti naujų laimėjimų pajūryje nuėjo už niek.

SUŽEISTI KANADIEČIAI IŠVEŽAMI Į FRANCIJĄ

PARYŽIUS.—Čionai sužinota, kad Ispanijos valdžia sudariusi su Francijos valdžia sutartį, kuria sutinka gydyti Francijos ligoninėse Tarptautinės Brigados kovotojus. Sutartis padaryta del to, kad Katalonijos ligoninės yra perpildytos. Esą praeitą šeštadienį į Francijos ligonines atvežta 137 sunkiai sužeisti kanadiečiai ir amerikiečiai, o pirmadienyje atvežti dar 104.

Tarptautinės Brigados centras numatąs į Francijos ligonines atgabenti apie du tūkstančiu sužeistų kovotojų.

KONGRESAS PRIĖMĖ ROOSEVELTO ATSIGAIVINIMO IR PAŠALPOS BILIŲ

WASHINGTON, D.C. — Roosevelto bilius, reikalaująs paskirti $3,054,425,000 atsigaivinimui ir pašalpai, tikslu parūpinti darbą 5,000,000 bedarbių ir pakelti visuomenės perkamąją jėgą, kongreso buvo priimtas.

Sako Japonai Perką Žemes Vak. Kanadoj

Superkamos Vietos Turį Svarbią Strateginę Reikšmę

OTTAWA, Geg. 14.—Konservativas parlamento narys Howard Green nurodinėjo, kad japonai supirkinėja žemes, miškus ir mineralų centrus apie strategines vietas British Columbijoj.

Jo manymu, tas vietas japonai supirkinėja Japonijos valdžios liepiami ir remiami.

Tą nurodęs jis ragino Kanados valdžią tų vietų niekam neparduoti, o pasilaikyti savo žinioj.

Paskui dar pridėjo, kad Kanada turi kartu su visa Anglijos imperija pasmarkinti ginklavimąsi.

Galimas daiktas, kad jis tą panaudojo propagandai už apsiginklavimą, tačiau gali būti teisybė, kad japonai perka žemes apie strategines vietas. Jau nekartą buvo iškelta, kad Japonijos šnipai lando po British Columbiją ir renka žinias apie Kanados fortifikacijas.

Nubalsavo Prieš Paskyrimą 3 Milijonų Viešiem Darbam

MONTREAL. — Montrealo miesto taryba savo posėdyje 19 balsų prieš 10 paskyrė $135,000 atpirkimui nusavybių prie La Chappelle vieškelio, kad praplatinti pavojingą vietą ant Cartierville kelio.

Taipgi užtvirtino pasimainymą su C.N.R. plotais ant Frontenac gatvės del projektuojamo marketo.

Bet nubalsavo prieš paskyrimą $3,000,000 viešiems darbams. Sako dar svarstysią kitame mitinge, nes nebuvę platesnių žinių, kaip tie pinigai būtų išleisti, bet nieko gero nelaukiama ir kitam posėdyj.

Ben. Musolinis Pareiškė Hitleriui Ištikimybę ir Pagrąsino Demokratijom

GENOA, Italija. — Čionai gegužės 14 dieną bekalbėdamas į 800,000 italų Musolinis užkriokė, kad demokratijos prieš totalitarines valstybes vedančios idėjų karą ir glaudžianrios į vieną bloką. Esą didžiausios demokratijos ruošiasi demokratiškam karui, bet Italija su Vokietija prieš tai maršuosiančios iki galui.

Toliau Musolinis pasapaliojo, kad kaip jis, taip ir Hitleris trokštą su kiekvienu kaimynu "palaikyti taiką," o svarbiausia, tai susitarti su Anglija. Su Francija, tai nežinąs ką padaryti, nes Ispanijos kare ji stovi priešingoj barikados pusėj.

Musolinis ragino ruoštis apgynimui "taikos," kurią griaujanti per okeaną ateinanti propaganda. Tai buvo kerštas Amerikos Suvienytoms Valstijoms, nes dviem dienom prieš tai sekretorius Hull pareiškė, kad tęs Etiopijos klausimu tą pačią politiką ir jos nepripažins Italijai.

Vengrija Fašistines Idėjas Ves Be Nazių Pagelbos

BUDAPESTAS, Vengrija. — Vengrijos atstovų butui pravedus anti-žydišką įstatymą, kuriuo žymiai aprėžiamas žydų dalyvavimas visame ekonominiame gyvenime, praeitą penktadienį rezignavo ministeris pirmininkas Daranyj ir prasidėjo didelis nazių judėjimas.

Vengrijos regentas, admirolas Horthy, tuojau pakvietė Bela Imredy suorganizavimui naujo ministerių kabineto. Šis pašalino iš švietimo ministerio vietos nazį Homoną, bet sutiko per parlamentą pravesti dar du įstatymus, abu padiktuotus "vengriško Hitlerio," ir vykdyti fašizmą, be nazių pagelbos.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA DU KARTU Į SAVAITĘ.

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $3.00; pusei metų $1.50. Visur kitur metams $3.50; pusei metų $1.75. Atskira kopija 5 centai.

Paašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIE BALSAS

P. O. Station C, Box 1018, Toronto 3, Ontario, Canada.

Ne Kitoki Fašistai ir Kanadoj

Suvienytų Valstijų fašistų feldmaršalas Roy Zachary aną sekmadienį Great Northern viešbutyj, Čikagoj, įvykusiame slaptame fašistų susirinkime prisipažino, kad jei neatsiras savanorio prezidento Roosevelto nužudymui, tai jis pats tą padarys. Tas teroristas manė, kad niekas iš antifašistų negirdi, todel kalbėjo atvirai. Jo ir visų fašistų nelaimei, buvo du reporteriai, kurie tą viską tuoj paskelbė spaudoj.

To fašisto šmoto išsiplepėjimas perspėja ir Kanados visuomenę. Juk jei Suvienytų Valstijų fašistai rengiasi prie demokratinės valdžios galvos nužudymo, tai kodel gi Kanados fašistai negali rengtis prie to paties, jeigu jie jau drįsta skelbti maršavimo į Ottawą planus?

Paskutiniai įvykiai Brazilijoje taipgi patvirtina Zachary žodžius ir perspėja Kanados visuomenę. Juk Brazilijos prezidentas Vargas yra tikras fašistas. Jo režimas darbo žmones ir demokratus tiek pat persekioja, kaip Hitlerio. Tačiau buvo padarytas pasikėsinimas nuversti jo valdžią. Vadinasi, vokiško fašizmo agentai negali pakęsti net ir fašistų, jei jie vienu ar kitu būdu nepatenkina Vokietijos kapitalo interesų.

Kas liečia Kanados fašistų judėjimą, kuriam vadovauja Arkandas, nėra jokios abejonės, kad jis yra Vokietijos fašizmo vadovybėje. Arkandas veikia iš vieno su Vokietijos nazių vadais Kanadoj, taipgi turi ryšius su fašistų vadais Berlyne. Kanados fašistai, tokiu būdu, stengsis įvesti Kanadoj tokį režimą, kuris patarnautų Hitlerio govėdoms.

Kad Kanada fašistams labai rūpi, taipgi nėra abejonės. Reikia atminti, kad Kanada gamina 90 nuošimčių nikelio, kuris karo įrankiams gaminti labai reikalingas. Daleiskime, kad Kanadoj valdžia pasikeičia, atsisako parduoti agresoriams nikelį ir kitokią medžiagą. Fšistams pašidarytų labai sunku ginkluotis arba kariauti.

Visos antifašistinės organizacijos turėtų reikalauti, kad valdžia ištirtų iki dugno visą fašistinį veikimą.

Laikas Rengtis Prie Kongreso

Jau gerokas laikas, kaip Kanados Lietuvių Komitetas Lietuvos Liaudžiai Ginti pranešė, kad šiemet bus šaukiamas Kandos Lietuvių Kongresas Lietuvos Liaudžiai Ginti, bet iki šiam laikui dar nei viena organizacija nedavė atsakymo, ką mano daryti. Tur būt nei viena organizacija to reikalo dar nesvarstė savo susirinkimuose.

Laiko jau nebedaug. Norint padaryti Kongresą pasekmingu, reikia prie jo rengtis. Visos Konkresui pritariančios organizacijos turėtų savo susirinkimuose diskusuoti Kongreso veikimą. Visokius sumanymus iškelti spaudoj, kad būtų galima kolektyviai apdiskusuoti. Suvažiavus delegatams nebus užtektinai laiko viską smulkmeniškai išdiskusuoti.

Kad Kanados Lietuvių Kongresas Lietuvos Liaudžiai Ginti labai svarbus klausimas, nėra reikalo apie tai nei kalbėti. Tačiau jei nebus gerai prisirengta, tai jis nebus ant tiek pasekmingas, kiek turėtų būti.

Nepamirškit Liaudies Balso

Nors pavasaris šaltokas, tačiau galima sakyti, kad vasara laimės. Tuojaus prasidės vasarinės pramogos—piknikai ir kiti išvažiavimai. Visi stengsis kaitintis ant saulės spindulių, kad užsigrūdinti, pasidaryti atsparesniais žiemos šalčiams. Visi bėgs į maudynes, kad nuplauti visus sunkumus. Vienu žodžiu sakant, prasidės visai naujas gyvenimas. Liaudies Balsas iš visos širdies linki visiems darbo žmonėms, o ypatingai Liaudies Balso skaitytojams, išnaudoti visas progas, kokias tik vasara suteikia, sustiprinimui savęs, kad turėtumėt daugiau jėgų darbui, kuris tenka atlikti visiems pažangiems žmonėms. Bet tuo pačiu laiku jis negali apsieiti nepriminęs visiems skaitytojams ir rėmėjams, kad nepamirštumėt ir Liaudies Balso reikalų. Matote, tą padaryti labai lengva, nes vasaros gražybės atitraukia žmonių atydą nuo kitų reikalų. Jau yra patirta, kad vasaros laiku laikraščiai gauna mažiau ir aukų ir kitokių pajamų. Tuo tarpu išlaidos visuomet vienodos.

Geriausias būdas laikraštį paremti, tai surengiant pikniką. Surengus gerą pikniką galima ir pasilinksminti ir laikraštį paremti. Visos kolonijos, kurios išgalite surengti piknikus, prašomos surengti po pikniką ir del Liaudies Balso. Tiesa, apie tai kalbėti atrodo dar anksti, bet priminti galima. Mat iš anksto rengiantis galima daug sekmingiau prisirengti su mažiau darbo ir geresnes pasekmes turėti.

Gaivinkitės ir linksminkitės, bet atsiminkite ir Liaudies Balsą!

Jaunuoliai Pradeda Įsitraukti Judėjiman

Nors labai nesparčiai, tačiau ir lietuvių jaunimas pradeda daugiau interesuotis organizaciniu veikimu. Tokiam Toronte, kur jaunimo visai nedaug, jaunimo klūbas neblogai veikia ir žada veikti dar daugiau. Kiek yra žinoma, yra nutaręs organizuoti jaunimo chorą, taipgi aktyviai veikti sporto srityje. Kas pažymėtina, kad nemano rankų nuleisti nei vasaros laiku.

Prie to galima pridėti, kad jaunuolis T. Morkis šią žiemą nuolatiniai mokino Bangos Chorą, kuris pereitą šeštadienį turėjo savo koncertą.

Montreale taipgi jaunimas pamažu įsitraukia į vietinių organizacijų veikimą ir atskirai.

Kada lietuvių jaunimas stos į pagelbą mūsų organizacijoms, aišku, kad joms bus daug lengviau. Čia augęs jaunimas turi daugiau mokslo, todel jam lengviau atlikti bile kokius darbus. Prieto, kiek jau dabar matosi, iš augančios kartos galima laukti ir nepaprastų veikėjų, menininkų ir kitokių talkininkų. Jau dabar nekurios lietuvaitės, kaip kad Toronte Pauliutė, Žalionytės ir kitos mergaitės ir berniukai, Montreale Juraitytės ir kitos, gražiai pasirodo su šokiais ir kitokiais dalykėliais, ypatingai Pauliutė gražiai šoka. Iš jos gali būti profesionalė šokikė, nes jau dabar labai puikiai šoka. Greitu laiku nebereiks ieškoti nei dainininkų, nei kitokių artistų. Turėsime savų.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Prie Ko Eina S.A.V. Fašistai

Chicagoje, Great Northern viešbuty, įvyko fašistų susirinkimas. Tame susirinkime dalyvavo "sidabramarškiniai" (Silver Shirts) ir Amerikos nazių Bundo nariai. Tos fašistų gaujos pravadyriai, manydami, kad niekas jų negirdi, atvirai išsipasakojo apie savo kruvinus, kriminalinius planus.

Vienas iš tų išgamų, Roy Zachary, sidabramarškinių vadas, štai ką pasakė: "Jei niekas neapsiims liuosnoriu jį nužudyt—aš apsiimsiu."

Ką nužudyti? Ogi Jungtinių Valstijų prezidentą Rooseveltą!

Rooseveltą tasai fašisto šmotas vadina "raudonuoju diktatorium."

Tasai kandidatas į teroristus dar štai ką pasakė: "J. L. Lewis ir jo C.I.O. komunistai, pasileidę nuo lenciugo, pradės plėšti ir rabavoti. Tuomet Rooseveltas paskelbs karo stovį ir jūs turėsit diktatūrą. Bet krikščioniškoji baltoji Amerika nepakęs tos raudonųjų diktatūros."

Paskleidęs tą biauriausį šmeižtą, Roy Zachary kurstė prie teroro prieš Rooseveltą ir žydus. Jisai sakė, kad visi Roosevelto valdžios nariai yra žydai.

Vokiečių fašistų Bundo atstovai užgyrė visus Roy Zachary kliedėjimus. Tas maniakas ir teroristas ir jiems yra vadas.

Susirinkusi gauja šaukė "Heil Hitler," gyvatiškai švokšdama prieš Amerikos demokratiją.

Roy Zachary ir Bundo kalbėtojas į padanges kėlė Hitlerį, Musolinį ir Franko. Jie tvirtino, kad už metų laiko jie bus tikrais Amerikos bosais.

Biauriai niekindami Rooseveltą, jie kriminališkai šmeižė ir jo žmoną, vadindami ją "raudonąja Eelena" ir išdavike. Jie visaip išbiaurojo visus Roosevelto valdžios žymesnius asmenis, labiausia cieliuodamiesi į valstybės sekretorių Cordell Hull, Darbo departamento sekretorę Miss Perkins ir J. Farley.

Prie durų svetainės, kurioje įvyko tų šunsnukių susirinkimas, stovėjo uniformuota sargyba, kuri nepraleido svetainėn nei vieno nužiūrimo žmogaus.

Bet susirinkiman pavyko patekti dviem reporteriam — Dewitt Gilpin, nuo "Midwest Daily Record," ir J. Metcalfe, nuo "Times," Dewitt Gilpin iškėlė aikštėn ir plačiai aprašė kas dėjosi tos gaujos susirinkime.

Chicagos ir federalė valdžia negali per pirštus žiūrėti į susirinkimą tų apjakusių konspiratorių, kurie viešai kalba apie terorą ir apie šios šalies prezidento nužudymą. Vadus tos gaujos tuoj reikia paimti už pakarpos ir patraukti legalėn atsakomybėn.

Tie biaurybės yra pavojingi Amerikos laisvei ir demokratijai.—**Vilnis.**

Klausimai - Atsakymai

Apie Kanados Įstatymus, Vedami Advokato M. S. Millstone

E. W., Sangudo, Alta. — Aš gimiau Kanadoj iš italų. Mano tėvas jau miręs ir aš esu vienintėlis darbininkas mūsų ūkyje. Atsitikime karo tarp Kanados ir kurios nors kitos šalies, ar aš turėsiu stoti Kanados armijon?

Atsakymas:—Į jūsų klausimą labai sunku atsakyti, nes atsakymas priklauso nuo to, koks įstatymas veiks arba bus pravestas tuo laiku, kada Kanada kariaus. Laike Didžiojo karo nekurie buvo paliuosuoti nuo tų pareigų, bet tik tokiuose atsitikimuose, kur sūnus buvo vienintėlis tėvų maitintojas.

* * * * *

A. T., Bellevue, Sask.—Ar aš galėčiau atsiskirti nuo savo vyro, kuris su manim negyvena ir laksto su kitom, moterim? Ar galėčiau aš gauti divorsą, jei aš neturiu pinigų padengimui divorso išlaidų?

Atsakymas:—Norint gauti divorsą, jums reikia prirodyti, kad jūsų vyras svetimoteriauja. Jūs galite gauti iš teismo patvarkymą, kad jūsų vyras padengtų divorso išlaidas, jei prirodysite, kad jūs pinigų neturite. Aš patarčiau kreiptis prie vietinio advokato.

TORONTO, Ont.—Royal Air Force praneša, kad šimtai jaunų Toronto vyrų padavė aplikacijas, kad priimtų į lakūnus. Pereitais metais iš 1,500 aplikantų buvo priimti tik 25.

IŠ TURČIŲ GYVENIMO —A. REDFIELD

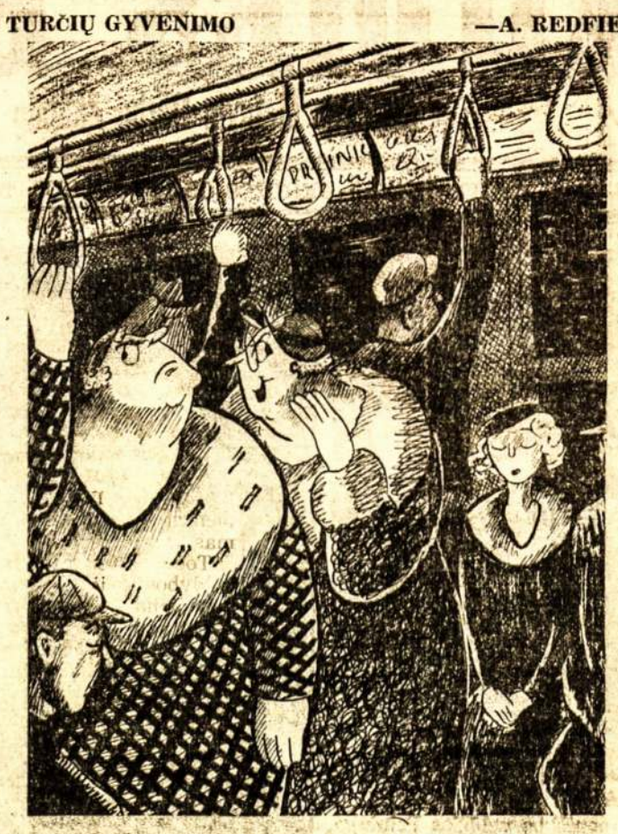

"Na, kaip tau patinka būti tarp tokių žalių žmonių?"

Kas Slepiasi Už Kampanijos Kanados Gelžkeliams Vienyti

Jau per kelis metus Kanadoj labai plačiai diskusuojama apie dviejų gelžkelių sistemų sujungimą. Gi šiais metais tas klausimas virto vienu iš svarbiausių. Jis pasiekė net senatą ir parlamentą. Todel bus įdomu Liaudies Balso skaitytojams kiek plačiau susipažinti ir su šiuo klausimu.

Pirmiausia pastatykim klausimą, kodel gelžkelių kompanijos nori suvienyti savo gelžkelių sistemas, tuomet bus lengviau suprasti, kas slepiasi už tos kampanijos.

Kaip jau visiems gerai žinoma, Kanadoj yra dvi gelžkelių sistemos, Canadian National Railways (valdžios kontroliuojama) sistema ir Canadian Pacific Railways (privatiškos kompanijos) sistema. Rodos yra viena kita linija šale šių dviejų sistemų, bet jos jokios rolės šiame klausime nelošia, todel nei neliesime.

Dabar atsiminkite, kad šių dviejų gelžkelių sistemos neturi teritorinio pasidalinimo. Abiejų gelžkelių linijos tęsiasi gretimai. Kanadoj nėra nei vieno svarbesnio miesto, per kuriuos neitų abiejų gelžkelių linijos.

Gerais laikais abiem linijom darbo pilnai užteko, bet kuomet užėjo krizis, joms verstis pasidarė sunkiau. Prie to, labai plačiai veikia motorinių sunkvežimių (trokų) transportacija. Atsiradus daugiau automobilių, sumažėjo ir keleivių skaičius. Tokiu būdu šios gelžkelių sistemos pradėjo nesuvesti galo su galu.

Canadian National Railways sistema, kaipo valdžios kontroliuojama, deficitui padengti kasmet gauna po kelis desėtkus milijonų dolerių iš valdžios. Gi Canadian Pacific Railways sistema, kaipo privačios kompanijos nuosavybė, iš valdžios negauna nieko. Visus deficitus tenka padengti kompanijos dalininkams.

Del šios priežasties CPR kompanija ir pradėjo kabintis prie CNR. Jai norisi, kad valdžia padengtų ir jos deficitą.

Čia reikia atsiminti, kad CNR sistema, kuri yra kontroliuojama valdžios, nėra grynai visuomeninė sistema. Tuos gelžkelius į savo kontrolę paimdama Kanados valdžia jų nesuvalstybino visai. Buvusieji savininkai dar ir dabar iš šios gelžkelių sistemos turi didelę naudą, nors ji atneša deficitą. Vot tas dalykas ir vilioja CPR kompanijos dalininkus.

CPR kompanija nurodo, kad visai nenaudinga turėti dvi gelžkelių linijas gretimai. Girdi, viena linija galėtų aptarnauti visuomenės reikalus, o išlaidos būtų per pusę mažesnės, negu operuojant dvi linijas. Ir teisybė. Iš to taškaregio žiūrint, atrodo, kad būta tikrų kvailių, kurie tiesė dvi linijas gretimai. Tas, žinoma, įvyko tuo laiku, kada gelžkelių klausimas buvo privačių kompanijų reikalu. Viena kompanija manė, kad ji turi tiesti gelžkelius, o kita manė, kad ji. Taip ir ėjo konkurencija iki visa Kanada buvo apraizgyta abiejų kompanijų sistemomis. Tuo tarpu dviejų sistemų visai nereikėjo. Prie socialistinės santvarkos to nebūtų įvykę. Bet kuomet tas viskas jau įvykę ir eina kalba apie vienybę, tuomet kitas klausimas.

Pirmoj vietoj reikia atminti, kad sujungus gelžkelių sistemas būtų išmesta iš darbo tūkstančiai darbininkų. Juk vieną ar kita linija būtų uždaryta. Pavyzdžiui, jei CPR linijos būtų uždarytos, visi darbininkai, dirbę del CPR kompanijos, būtų palikti be darbo. Jiems tektų eiti ant pašalpos. Valdžiai tektų ne tik CPR kompanijos dalininkus penėti dividendais, bet ir jos darbininkus šelpti.

Kita, prileidimas prie Canadian National Railways sistemos CPR kompanijos ponų reikštų visišką netekimą valdiškos kontrolės. Nereikia užmiršti, kad tie ponai nesivienys tokiomis sąlygomis, kad jų kišenės nukentėtų. Rezultatai būtų tokie, kad vietoj didesnės valdžios kontrolės ant gelžkelių, ji dar daugiau sumažėtų.

Dabar gelžkelių vienybės ir kooperacijos klausimas svarstomas senate. CNR ekonominio biuro direktorius Fairweather iškėlė viršun, kad CPR ponai reikalauja ištraukti CNR traukinius tarp Kvebeko ir Halifaxo.

Kaip dalykas užsibaigs, dabar sunku pasakyti. Priklauso daugiausiai nuo to, kaip darbininkai atsineš linkui to reikalo ir kaip stovės valdžia, ar ji pasiduos CPR kompanijai, ar ne.

J. Y.

Hitlerio Agentas

Konrad Henlein, Čekoslovakijos nazių vadas. Pastaruoju laiku jis orlaiviu atskrido Anglijon, kviečiant, sakoma aukštiesiems valdžios žmonėms.

Iš S.S.R.S.

Socialistinė Konstrukcija Arktiko Srityje

Murmanskas, sovietinių arktiškų sričių sostinė ir vakariniai vartai į šiaurės jūras, randasi Kola pusiausalio pakraštyje arktikos rate. Iki 1915 metų čionai nebuvo nė vieno gyventojo, o visoj Murmansko apylinkėj buvo 9,500 gyventojų. O dabartiniu metu šis šiaurės miestas turi jau 106,000 gyventojų.

Ilgą laiką caristinės Rusijos valdovai tvėrė legendas apie šios šalies turtus, bet nemokėjo išnaudoti. Tik 1915 metais, kuomet vokiečiai atkirto Rusiją nuo vakarinio pasaulio, šale Archangelsko uosto pradėjo rūpintis Kola pusiausalyje įsteigti uostą. Kovo mėnesyje, 1915 metais, iš Petrozavodsko iki Kola įlankai buvo nutiestas laikinasis geležinkelis, nuvežta apie pora tūkstančių žmonių ir įsteigta nedidelė militarinė bazė. Pavadinta "Romanovas ant Murmano."

Užėjus proletarinei revoliucijai, čionai susispietė intervencijonistų govėdos, kurias galutinai išvijo raudonieji partizanai tiktai 1920 metais. Nuo to laiko ir prasidėjo naujas Kola pusiausalio gyvenimas. Tais pačiais metais mokslo akademija pasiuntė ekspediciją ištyrinėti Kibini kalnus, o vienas laivas tyrinėjo Barento jūras. O 1921 metais Murmanske pilnai pradėjo steigtis uostas ir apylinkėje vystytis šioks toks gyvenimas. Tačiau ant didesnės papėdės viskas pradėjo augti laike pirmos penkmetinės. Nuo 1929 metų iki 1930 metų į Murmansko pramonę kapitalo įdėjimas pašoko nuo penkių milijonų rublių iki 31 milijono rublių. O nuo 1930 metų iki 1934 į pramonę jau buvo įdėta 127 milijonai rublių.

Industrija įvairių prekių 1930 metais suteikė tik už 27 milijonus rublių, o 1934 metais jau už 270 milijonų rublių. 1934 metais industrijoj dirbo 20,000 darbininkų, o praeitais metais jau 28,900. Caristinės Rusijos laikais, 1913 metais, medžioklė ir žuvininkystė davė tik 13,000 tonų, o praeitais metais 277,000 tonų.

Šale Murmansko atsirado ir visa eilė miestų bei kaimų. Kirovskas turi 32,500 gyventojų, Mončegorskas 18,500. Visam rajone yra 2,445 hektarai dirbamos žemės, kurių 415 valdoma kolektyviai ir 1,771 hektaras priklauso valstybiniams ūkiams. Ant žemės auga 16 rūšių įvairių daržovių, apie 20 rūšių ankstybų ir šalčius pernešančių bulvių, įvairių javų ir vaizdo pagražinimui įvairių medžių bei krūmų.

Didelis progresas padarytas žmonių švietime ir sveikatos prižiūrėjime. 1917 metais čionai buvo tik 24 mokyklos su 670 mokinių, o dabar yra 127 mokyklos su 35,709 mokiniais. Taipgi veikia medicinos, padagogijos, kasyklų ir stirnų auginimo aukštesnės mokyklos, 48 ligoninės, šešios polyklinikos, džiovai gydyti dispanseris, 79 motinystės namai. Murmansko mieste išvystytas didelis medicinos centras.

Atsiminimai

Tartum dar tik vakar mes buvom vaikai,
Dabar jau pakaušiai prapliko;
Prabėgo kaip vėjas jaunystės laikai,
Tiktai atminimai paliko.

Smagu atsiminti dabar kaikada,
Kaip kilnias idėjas aukėjom
Kaip liaudžiai kovojant už laisvę, tada
Ir mes jau šiek-tiek prisidėjom.

Ilgai draskė liaudį carizmo nagai,
Bet liaudis kantrybės pritrūko,
Sutraukė retežius dėvėtus ilgai
Ir sprandą carizmui nusuko!

Nors stori klebonai, kudloti popai
Su kryžiais žegnojo—mojavo,
Nors smilko kodylai, nors plerpė varpai,
Bet čiortas carizmą pagavo!

Neva dvasininkai bei dievo tarnai,
Tarnavo ne dievui, carizmui,
O kuomet carizmas dingo amžinai,
Jau gied aleliuja fašizmui.

Dabar mat fašizmas nagais kruvinais
Po platų pasaulį riaumoja.
Liaudis ir fašizmą pasiųs po velniais,
Nors popai, klebonai žegnoja.

Raguotis.

Darbininko Akim Žiūrint

Kada buvo pranešta, kad Rumunijos valdžia susekė, jog vietiniai fašistai rengėsi prie perversmo vadovaujant užsieniui, kai kas netikėjo. Bet Brazilijos fašistų pučas tą galutinai patvirtino.

Ir ne tik Brazilija tą patvirtino. Kur tik fašistai buvo sučiupti besiriangiant sukilimui, visur surasta medžiagos prirodymui, kad jiems vadovauja ir ginklus duoda užsienis.

O kad tuo užsieniu yra Romos-Berlyno-Tokio ašis, tai niekas neabejoja.

* * * * *

Paskutiniu laiku Tautų Lyga pergyveno sunkias dienas. Jei galima prilyginti, ji sirgo paralyžiaus liga. Bet dabar Anglija ir Francija, kiek matyti iš Tautų Sąjungos pasitarimų eigos, ją visai užbaigs.

Net šlykštu darosi skaitant pranešimus apie tai, kaip Anglijos atstovai darbuojasi, kad pripažinti Italijai Etiopiją. Tokiu būdu, Tautų Lyga virsta ne taikos saugotoja, o plėšimų pateisintoja.

Kas dar šlykščiau, tai kad Francijos liaudies valdžios atstovai prie tos išdavystės prisideda.

* * * * *

Labai įdomu, kad Suvienytų Valstijų valdžios nusistatymas linkui Ispanijos žymiai keičiasi. Kiek matyti, tai Suvienytų Valstijų valdžia veikiausiai nutars neutralumo įstatymą pakeisti ir parduoti Ispanijos liaudies valdžiai ginklus ir amuniciją.

Jei Suvienytų Valstijų valdžia tą padarytų, jos žygis taikai pasitarnautų daug daugiau, negu Anglijos ir Francijos pastangos, kurias taip aukštai kelia Anglijos spauda ir valdžios galvos.

* * * * *

Mūsų ministerių pirmininkas King susilaukė didelės kritikos iš parlamento narių už pareiškimą, kad bus uždrausta per radio kritikuoti kitų šalių valdžias.

Kritikavo ne vien socialistai, bet ir liberalai ir net konservativai.

Kiek matyti, tai King turės tą klausimą užbaigti tuo savo pareiškimu.

* * * * *

Kada Toronto miesto šeimininkės paskelbė kovą prieš aukštas pieno kainas, daugelis sakė, kad iš to nebus naudos. Bet dabar pasirodo, kad greitu laiku pienas bus nupigintas, nors ne tiek, kiek buvo norėta.

Matote, streikas nenuėjo veltui. Ypatingai pieno pristatytojų kompanijas nugązdino šeimininkių organizavimasis ir diskusavimas steigimo šeimininkių kooperatyvo pienui pristatyti.

Nei viena kova nenueina už nieką.

* * * * *

Šiemet Kanados eksportas kovo mėnesį buvo 25 nuošimčiais mažesnis, negu tą patį mėnesį pereitais metais.

Jaučiamas smukimas visose prekybos ir gamybos šakose.

Tai ženklai artėjančio krizio, kuris, kaip daugelis sako, bus dar baisesnis, negu buvo pereitasis.

* * * * *

Mackenzie-Papineau Batalijono Draugų Komitetas gavo telegramą iš Ispanijos, pranešančią, kad kanadiečiai jaučiasi gerai ir juokiasi iš pranešimų apie jų "sunaikinimą."

Nuo pirmo balandžio kanadiečiai neturėjo jokių nuostolių išskiriant nelaimingą atsitikimą, kuomet vienas kanadietis nusimušė sau koją su amunicijos dėže.

Tai tiek verti pranešimai iš Hendaye, Francijos, kuriuos perduoda fašistai.

* * * *

Per Kanados Komunistų Partijos vajų, kuris pasibaigė su pirma diena gegužės mėnesio, prie partijos prisirašė 13 Toronto lietuvių. Kiti pasižadėjo stoti kiek vėliau.

Aišku, kad ir kitų kolonijų lietuviai irgi neatsiliko ir šitam klausime.

Po visą Kanadą per ALDLD vajų į ALDLD įstojo pusantro šimto lietuvių.

Tai taip "smunka" revoliucinis judėjimas Kanados lietuvių tarpe, apie ką daug rašo Naujienų ir Vienybės peckeliai.

J. Yla

TORONTO, Ont.—Jay Loveston, kuris tik sugrįžo iš Austrijos, sako, kad kada Hitleris lankėsi Austrijoj, buvo labai saugojamas. Niekam negalima buvo praverti langus. Policija net moterų pursus iškračiusi. Traukiniu važiuojant sergėjo 16 sargų.

Lietuvoje

ŽIAURIAI NUŽUDĖ SAVO KONKURENTĄ

Rietavas. — Velykų metu pas plento darbininką Baikšį Praną, gyvenantį Jaupėnų kaime pas ūkininką Žutautą, atvyko paviešėti kiti trys plento darbininkai. Ši kompanija gerokai ištuštino degtinės ir susikivirčijo del Baikščio žmonos, nes vienas iš svečių, Daukševičius, pradėjo prie jos meilintis. Baikštis kede drožė Daukševičiui ir Kalinauskui. Jam padėjo Akilionis. Tuomet mušamieji pradėjo bėgti, bet Daukševičius bebėgdamas įvirto į griovį, o Baikštis jį sugavęs pradėjo lazda mušti.

Žmonės pasakoja, kad Baikštis buvęs baisiai sužvėrėjęs, jog pusnuogis iškėlęs kruviną lazdą bėgiojęs po apylinkę ir grąsinęs gyventojus, kurių keletas nuo išgąsčio net susirgę. Daukševičių žiauriai ir atkakliai mušęs net kelis kartus. Vėliau mušamasis šiaip taip nušliaužė į malkinę ir pasislėpė, kur ant rytojaus rastas nebegyvas. Kaip vėliau gydytojai nustatė, Daukševičius mirė nuo kraujo nubėgimo. Jo lavonas buvo baisiai sužalotas: neturėjo vienos ausies, nosies ir veido buvo tik vieni kaulai. Vėliau policija konstatavo, kad veidą sužalojo žiurkės, nes pas tą ūkininką jų yra labai daug.

Daukševičius buvo jaunas ir gražus žmogus. Plento darbininkai jį iškilmingai su vainikais ir orkestru palaidojo, o užmušėją policija suėmė.

VELYKŲ PENKTADIENĮ IŠSIGANDO MĖSOS IR MIRĖ

Alytus.—Simno valsčiuje, Stebulių kaime, tūlas senis Stravinskas prieš velykas penktadienį pamatė, kad jo duktė nenori pasninkauti ir verda mėsą. Senis pradėjo jaudintis ir dukterį barti taip, kad iš kantrybės išvesta duktė sviedusi samčiu jam į kaktą. Po smūgio Stravinskas atsigulė į lovą ir netrukus mirė. Iš karto manyta, kad mirė nuo samčio smūgio, tačiau ekspertai padarę skrodimą kontastavo, jog jis mirė iš susijaudinimo.

DEL PATOGUMO NEPILNAMETĘ DUKTERĮ GULDĖ SU SENIU

Alytus.—Simno valsčiuje, Kalesnykų kaime, pas ūkininką Andr. tarnavo samdinė, kuri turi trylikos metų amžiaus dukterį. Motina su dukterimi gulėdavo vienoje lovoje, bet paskutiniu laiku motiną (samdinę) pradėjo lankyti meilužis. Kad netrukdytų, ji savo dukrelė norėjo perkelti kur nors kitur miegoti. Nesant kur mergaitės paguldyti, ji paprašė apie 70 metų turintį šeimininką priimti mergaitę į savo lovą. Šeimininkas sutiko. Taip jie kurį laiką kartu ir miegoja. Prieš velykas mergaitė ėmė skųstis nesveikata ir, ją beklausinėjant, paaiškėjo, kad senis su ja santuliavęs. Pranešus atatinkamiems organams, mergaitę gydytojai tyrė ir senis buvo sulaikytis, tačiau dabartiniu laiku paleistas, bet, kaip girdėti, byla bus perduota teismui.

KERŠTINGAS MEILUŽIS SUNKIAI SUŽALOJO RABINO DUKTERĮ

Nesenai atsikėlęs į Tauragę rabinas turi gražuolę dukterį, kurią įsimylėjo vieno turtingo prekybininko sūnus. Jis su rabino dukterimi draugavo, o paskui jau pradėjo tartis ir apie vedybas. Bet kadangi prekybininko sūnus buvo laisvamanis, tai rabinas jokiu būdu nesutiko už jo savo dukters leisti; jaunuoliai būtų susituokę ir be jaunosios tėvo sutikimo, bet tada būtų negavę kelių tūkstančių litų pasogos.

Be to, rabino dukteriai pradėjo pirštis vienas talmudistas. To talmudisto rabinas norėjo, duktė taip pat ne labai šiaušės, nes jau metas tekėti.

Vieną vakarą rabino duktė su tuo talmudistu išėjo pasivaikščioti. Juos bevaikščiojančius užpuolė buvusis kavalierius su savo broliu. Talmudistas negarbingai merginą apleidęs pabėgo, o užpuolikai jos veidą apipylė sieros rūgštimi.

Mergina sunkiai sužalota: viena akis visai sugadinta, veidas taip sudegintas, kad ligoninėje teko daryti operaciją. Užpuolikai buvo suimti, bet už užstatą ligi teismo paleisti.

KOOPERATYVUOSE TARNAUJA APIE 4.000 ŽMONIŲ

Surinktomis žiniomis, visoje Lietuvoje kooperatyvuose tarnauja apie keturis tūkstančius žmonių.

Kaimuose yra 217 kreditinių kooperatyvų, kuriuose dirba 566 tarnautojai. Miestuose kred. kooperatyvų yra 102, kuriuose dirba 342 tarnautojai. Prekybos kooperatyvų yra 188, juose dirba 1.221 tarnautojas. Visoje Lietuvoje veikia 159 pieno perdirbimo bendrovės, kuriose tarnauja 1,082 žmonės. Taipgi Lietūky dirba 316 tarnautojų ir Pienocentre 160 tarnautojų. Viso 3,687 žmonės.

Iš paminėto skaičiaus apie tris tūkstančius samdiniai, o tik 770 išrinkti iš įvairių bendrovių.

Algos dalinasi sekamai: iki šimto litų per mėnesį gauna 1,757 tarnautojai; iki 150 litų—636; iki 20 litų—457; iki 250—287; iki 300—189; iki 400—208, iki 500—77 ir per 500 litų į mėnesį gauna tik 75 tarnautojai. Tad virš 47 nuošimčiai darbininkų gauna labai mažas algas.

KOKIO IŠSILAVINIMO ŠIAULIŲ "INTELIGENTĖS"

Šiauliai.—Prieš kiek laiko į Šiaulius atsibastė aklas rusas, kuris apsigyveno Kalnelyje ir paskleidė žinią, jog jis esąs stebūkladaris daktaras, galįs pagydyti ligonius, kurių negali išgelbėti tikrieji daktarai. Na ir ėmė plūsti pas jį lengvatikių minios — sekretorių ir viršininkų žmonos, fabrikantės, ir tam panašūs "inteligentai" ir "inteligentės." "Daktaras" atvažiavo nusmukęs, kuone be kelnių, o po neilgo laiko iš lengvabūdžių poniučių prakiuto: ir rūbus padorius įsitaisė, baldais apsistatė ir . . keliom jaunom pagelbininkėm apsirūpino.

"Daktaras" gydo, jaunos pagelbininkės poniutes masažuoja, o poniutės turi gerą vietą susitikti papletkavoti, ir laikas nenuobodžiai eina.

MOKINS KAIP APSISAUGOTI NUO DUJŲ

Prie visų vadinamų darbininkų kultūrinių klūbų bus ruošiami keturių dienų prieścheminės apsaugos kursai. Tokie kursai atsibus Petrašiūnuose, Aleksote, Vilkaviškyje, Šančiuose, Kybartuose, Kazlų-Rūdoje, Raseiniuose, Marijampolėje, Panevėžyje, Biržuose, Utenoje ir Ukmergėje.

NEVA TIKRINS KIEMSARGIŲ BUTUS

Kaunas. — Konstatuota, kad daugelis kiemsargių gyvena drėgnuose butuose, del to susidaro sąlygos įvairioms ligoms plisti ir daugelis darbininkų ir kiemsargių del tos priežasties nustoja sveikatos. Šiuo reikalu ir vėl kokiose tai įstaigose susirūpino ir projektuojama sudaryti nuolatinę komisiją, kuri "galimomis priemonėmis" reikalautų savininkų, kad jie suteiktų kiemsargiams higieniškesnius butus.

NELAIMĖ SU GINKLU

Telšiai.—Velykų antrą dieną Tverų valsčiuje, Kaupų kaime, pas ūkininką Šimkevičių susirinko jaunimas pasilinksminti, nes tą dieną buvo surengtas vakarėlis. Vakarėlyje pasirodė keletas jau "įsilinksminusių" vyrukų, kurie jau pradėję ir triukšmauti. "Įsilinksminusių" tarpe buvo ir Juozas Venskus, kuris su savim turėjo užtaisytą revolverį. Revolveris, matyt, kišenėje buvo aukštyn vamzdžiu, nes nelaimingasis kažkokiu būdu jį paspaudė ir kulka pataikė į vidurius, nuo ko šis pasikankinęs 6 valandas mirė.

BAIGIA APTVARKYTI PALANGĄ

Nors dar ankstyvas pavasaris, bet jau visi tvarkymosi ir statybos darbai Palangoje baigiami. Aikštės, alėjos ir šaligatviai daugumoje jau aptvarkyti. Takai išplanuoti, medžiai apkarpyti. Naujųjų vilų statyba ir senųjų remontas iki gegužės pabaigos turi būti užbaigta, kad suvažiavusiems ponams poilsio nedrumstų.

Šiomis dienomis Palangą aplankė švaros komisija, kuri patikrinus kai kurias senas lūšnas ir negražius pastatus įsakė nugriauti.

NUŽUDĖ ŽMONĄ IR PRARADO AUKSĄ

Jurbarkas.—Jurbarke gyveno batsiuvys Jonas Kamentauskas, per 40 metų amžiaus, su tokio pat amžiaus žmona. Juodu nelabai sugyveno, nes žmona draugavo su jaunu pasienio gyventoju.

Aną dieną Kamentauskas savo bute rado svečią su žmona. Paėmęs kažkokį įnagį smogė žmonai į galvą. Žmona po poros valandų tvarte rasta negyva. Kamentauskas areštuotas.

Įdomu tai, kad Kamentauskas nors iš profesijos buvo batsiuvys ir atrodo mažai teuždirbdavęs, tačiau policija bedarydama Kamentausko bute kratą rado daug aukso — auksinių rusų rublių ir aukso liedinio, keliolika tūkstančių litų vertės. Rastas auksas, kaip laikytas be valiutų komisijos leidimo, buvo konfiskuotas.

IR DANTŲ GYDYTOJAI TURĖJO SAVO KONGRESĄ

Balandžio pabaigoj dantų gydytojai turėjo savo kongresą, kurio tikslas buvo nutarti, kaip suaktyvinti savo veiklą ir pagerinti dantų gydytojų ekonominį gyvenimą.

Dabartiniu metu visoje Lietuvoje yra apie 600 dantų gydytojų, iš kurių apie 200 yra neorganizuoti ir 50 visai nepraktikuoja savo profesijos. Vien tik Vytauto Didžiojo Universiteto odontologijos skyrius nuo 1926 metų išleido 294 dantų gydytojus.

"PIENOCENTRAS" PER NEMUNĄ STATYS PONTONINĮ TILTĄ

Į "Pienocentro" centralinę pieninę, Pramonės gatvėje, kas rytą suvažiuoja po kelias dešimtis ūkininkų iš Suvalkų pusės; jie atgabena pieną. Kadangi per Žaliąjį tiltą važiuoti neleidžiama, tai pieno statytojai turi sukti per Aleksoto tiltą ir daryti 8 kilometrų vingį. Tai yra didelis pieno statytojams apsunkinimas.

Todel "Pienocentras" iš kelių valdybos išsiėmė leidimą ir ruošiasi šalia Žaliojo tilto pastatyti pontoninį tiltą. Dabar jau renkama tiltui statyti vieta ir tariamasi del tilto tipo.

SENAS RADINYS

A. T. Hill, kairėj, narys Nebraskos Istorikų Draugijos, ir Paul Cooper tyrinėja vieną iš 18 kiaušų, atkastų prie Omahos. Archeologai mano, kad šie kiaušai 2,000 metų senumo.

Žiaurus Viršininkas

(Atsiminimų Krislai)

Ant kairiojo Nemuno kranto ošia šimtamečių ąžuolų, liepų ir kitokių lapuotų bei spygliuotų medžių gražus parkas. Jei šis parkas prakalbėtų, daug ką įdomaus pasakytų. Vasarą jo pavėsyje liuoslaikį praleido daugybė caro armijos kareivių, vėliau vokiečių kareiviai, o dabar liuoslaikį leidžia Lietuvos kareiviai.

Parkas lietuvių kariuomenės prižiūrimas geriau: gražūs, smėliu išbarstyti takeliai, naujos sėdynės, medeliai apgenėti, nudžiūvę prašalinti ir piktžolės išrautos. Vasaros laike tikra poilsio vieta. Parko vakaruose ir šiaurėje tuno daugybė caro laikų pastatytų namų: kareivinių, arklydžių, sandelių ir kitokių pastatų. Parko pietuose žalymynuos paskendęs tuno gražus karininkų klūbas, kuriame dažnai keliamos orgijos. Skaitlingo orkestro garsai ir girtų karininkų ir panelių klyksmas nuaidi per parką ir atsimuša į srauną Nemunėlį. Ši vieta vadinasi: Aukštoji Panemunė, Artilerijos Rajonas.

Jokių nuolatinių pareigų neturėdamas, po rajoną šleivodavo žiaurus viršininkas, vyresnis leitenantas V.

Jei paimti pusėtino dydžio statinę, prie vieno jos galo pridurti trumpas ir šleivas kojas, o prie kito uždėti didelę kopūsto galvą, taip tai, maždaug, atrodė to viršininko figūra.

Tame rajone visi jį pažino ir visi jo bijojo, nes tuo laiku šio viršininko tėvas buvo vidaus reikalų ministeriu.

Karininkai su juo draugystės nors ir neturėdavo, bet gerai žinodami jo charakterį, stengdavosi jį pagerbti ir jam įtikti. Tad ką jau kalbėti apie eilinius kareivius. Jei eilinis kareivis eidamas per rajoną pamatydavo priešais atšleivojantį šį viršininką, išsigąsdavo arba, kitaip sakant, atsidurdavo tokioj padėtyj, kaip miške susitikęs mešką. Kad patenkinus žvėriškus jausmus ir pademonstravus savo galybę, būdavo susitikęs kareivį sustabdys, peržvelgs nuo kojų iki galvos ir paklaus: "Kur eini, tu purvinas mėsos šmotas?! Kodel kelinės nusmukę? Kodel diržas palaidas? Ar batų negalėjai geriau nusivalyti? Kokios komandos?" Gavęs atsakymą užbliaudavo: "Pranešk savo viršininkui, kad už apsileidimą aš tau daviau dvi valandas po šautuvu!"

Baterijos vadas dažnai išvažiuodavo tarnybos reikalais bei į atostogas, o savo vietoj palikdavo šį nevydoną. Žiauriausis viršininkas, nutukęs kaip erkė, eidamas vado pareigas išlandžiodavo visus kampus, ypatingai kareivių butus. Už įvairius "prasižengimus" kareiviai į daboklę nebetelpdavo, o nebetelpančius apkraudavo valandomis po šautuvu. Nubaustus po šautuvu užpakaliu statydavo prie savo buto lango. Kaip įpykęs bulius, susitikęs tardo, keikia, duoda pastabas ir veja tolyn, praeinančius vėl stabdo ir t.t.

Rajono gyventojuose viešpataudavo nusiminimas, baimė ir sykiu ir gyvumas eisenose ir pareigose. Kareiviai pamatę jį slėpdavosi, taip, kaip šiandien slėpiasi Ispanijos žmonės pamatę Musolinio bei Hitlerio bomberius.

Paputė palankesnis vėjelis. Nušvito padangė. Gyventojai linksmesni pasidarė, nes žinia greitai per rajoną perbėgo, kad šis žiaurūnas aukštesnės vyriausybės parėdymu perkeliamas į Kauno Komendantūrą.

"Pasiskolinęs" tėvo ministerio automobilį, iš Kauno dažnai atvažiuodavo į A. Panemunę pasiviešėti. Kartą taip prisigėręs mūsų vado lydimas grįžo į Kauną. Iš Kauno šoferiui užkomandavo mūsų vadą parvežti namo, bet ir pats sykiu važiuoja. Šoferį ragino automobilį leisti kaip galima greičiau. Pasekoj to: prie Aleksoto tilto ant užsukimo šoferiui nespėjus sukontroliuoti, automobilis atsimušė į storą telefono stulpą, stulpą nulaužė ir sudužęs nuo kranto nusirito į Nemuną.

Palikęs šoferį be rankos, mūsų vadą kapitoną G. su dideliu guzu kaktoj be sąmonės, pats pilvą suėmęs vaitodamas nušleivojo į čia pat esančią Karo Ligoninę.

Prie geros sistemos tokį išgamą būtų pasiuntę į psichiatrinę ligoninę. Bet dabar, mūsų nelaimė, jie Lietuvą valdo.

J. Čeponis

NEPAGEIDAUJAMI KAIMYNAI

Kada Vokietijos naziai užėmė Austriją, Vokietijos naziai užėmė sargybos postus ir ant Austrijos-Hungarijos rubežiaus. Čia matom Hungarijos komandierių Vilnezey (kairėj) susitinkant su Vokietijos pulk. Rotkirch. Sakoma, kad Hungarija šiais kaimynais nepatenkinta.

Anglijos Komnistų Vadui Neišduoda Vizos Išvykti

LONDONAS. — Suvienytų Valstijų atstovybė Londone neišdavė vizos Anglijos komunistų vadui ir parlamento atstovui Gallacher'iui, kuris norėjo atvykti į Amerikos Komunistų Partijos kongresą, brolišku atstovu.

Tai jau antru kartu taip kiauliškai pasielgė Suvienytų Valstijų valdžia. Gallacher'is Kanadoje lankėsi 1936 metais ir bevažinėdamas po Vakarų Kanadą norėjo užsukti į Suvienytas Valstijas, bet valstybės sekretoriaus Hull parėdymu nebuvo jam išduota vizos del to, kad jis yra Komunistų Internacionalo narys.

Gallacher'is nuo 1935 metų yra parlamento nariu, kelių didelių veikalų ir daugelio brošiūrų autorium. Nekurie jo veikalai yra plačiai žinomi Anglijos žmonėms.

Suprantama, kad Anglijos ir Suvienytų Valstijų darbininkai ves kovą prieš šio svarbaus žmogaus diskriminavimą.

Įvairenybės

Ir Augalai Vienas Kitam Yra "Nedraugiški"

Kiekvienam, kad ir mažai patyrusiam, žemdirbiui yra žinoma, kad jei jo dirvas užviešpatauja usnys arba kitokios laukinės žolės, tai menkai auga jo pasėti javai. Sakoma, kad laukinės žolės atėmė iš kultūrinių augalų maistą, saulės šviesą ir drėgmę, todel jie ir neaugo kaip reikiant. Tas tiesa, bet tai dar nevisos neauginimo priežastys, jų yra daugiau.

Fizikų susekimu, augalai taip, kaip ir žmonės, yra vieni kitiems draugiški ir nedraugiški. Vienų kvapsnis, kitų nemalonus kvapas padaro didelį efektą ir iššaukia konkurenciją. Sodinant augalus kartu su kitais, jų augimas būna vienoks, sodinant atskirai, kitoks. Pasodinus kukurūzą į vieną vazoną su kviečiu, jis paskatina kvietį daug smarkiau augti, negu jis augtų būdamas vienas. Pupa, auganti prie avižos šaknų, irgi sparčiau auga. Tas pats atsitinka ir su daugybe kitų augalų. Fizikų nuomone, ši paslaptis guli augalų šaknyse. Ji kartais "papiktina" šalyje augantį augalą ir iššaukia jame konkurenciją, o kartais suteikia jam savitarpinę pagelbą. Todel ir augalų linkui vienas kito atsinešimas būna draugiškas ir nedraugiškas.

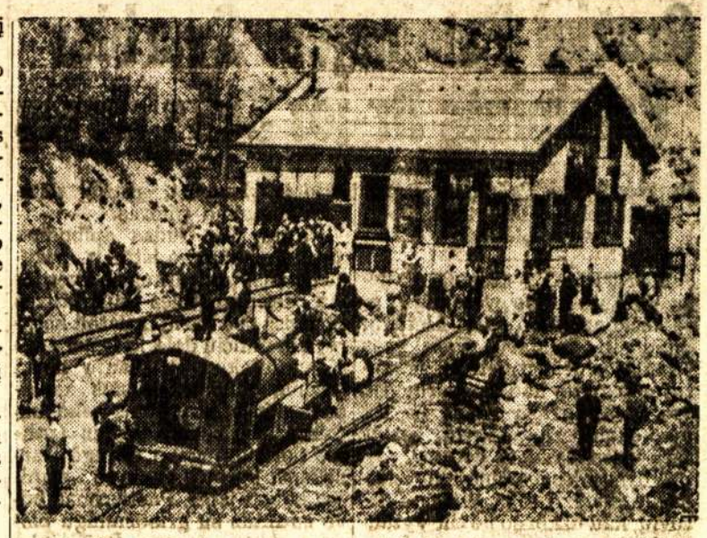

KUR SEPTYNI MAINIERIAI ŽUVO

Scena prie išėjimo iš St. Clair Anglių Kompanijos mainos, Pottsvillėj, Pa., kur nuo eksplozijos žuvo septyni mainieriai kelias savaites atgal. Užmuštų tarpe vienas tėvas 13 vaikų.

A. L. D. L. D. Trečio Rajono Konferencija ir Rezoliucijos

PABAIGA

Lietuvos Liaudies Kovotojų Sveikinimo ir Kanados Lietuvių Kongreso Užgirimo Rezoliucija

1938 m. balandžio 24 d., Winnipege, Kanadoje, įvykusios ALDLD Trečio Rajono konferencijos delegatai, iš Winnipego, St. Boniface, Fort William ir Red Lake, taipgi broliški delegatai nuo visų Centralinės Kanados lietuvių organizacijų, vienbalsiai sveikiname herojiškai kovojančius Lietuvos priešfašistinius kalinius. Mes linkime jum, brangūs mūsų broliai ir seserys, garbingai išsilaikyti kovoje prieš šelstantį fašistinį viešpatavimą Lietuvoje, pakol Lietuvos liaudis su mūsų pagelba atidarys kalėjimų duris, ir kada jos užsiskleis, kad už jų būtų patalpinti Lietuvos liaudies laisvės ir nepriklausomybės priešai su A. Smetona priešakyje.

Mes sveikiname Lietuvos liaudį bepradedančią vieningai susitarti kovai prieš fašistinį viešpatavimą ir nenuilstomai Lietuvos liaudžiai vadovaujantį Bendro Fronto Antifašistinį Komitetą.

Mes pasižadame veikti teikiant visais galimais būdais paramą jums, broliai ir seserys, kovoje prieš fašistinį viešpatavimą, už atsteigimą demokratinės santvarkos Lietuvoje. Šia proga mes užgiriame Kanados Lietuvių Komiteto Lietuvos Liaudžiai Ginti proponuojamą šaukti Kanados Lietuvių Kongresą.

Beišeinant Dukart Sąvaitėje Liaudies Balso Sveikinimo Rezoliucija

1938 m. balandžio 24 d., ALDLD Trečio Rajono vykstančioje konferencijoje delegatai aptarę Centralinės Kanados lietuvių judėjimo reikalus vienbalsiai sveikiname Kanados lietuvių laikraštį Liaudies Balsą pradedant su gegužės mėn. 1 diena išeiti dukart į sąvaitę. Mes Winnipeg, St. Boniface, Fort William ir Red Lake lietuvių organizacijų atstovai su džiaugsmu laukiame beišeinančio dukart sąvaitinio Liaudies Balso. Kartu pasižadame, kad kaip praeityje, taip ir ateityje remsime vienintėlį ir nepavaduojamą Kanados lietuvių organizatorių ir liaudies švietėją Liaudies Balsą.

Rezoliucija Moterų ir Jaunuolių Organizavimo Klausimu

Laikotarpyje nuo pereitos konferencijos moterų organizavime padarytas progresas. Trečio rajono ALDLD narių moterų skaičius padidėjo. Dabar mūsų rajone yra 10 moterų aldiečių. Taipgi mūsų rajono ribose, aldiečiams padedant, susiorganizavo mūsų draugijai broliška ir bendrų tikslų siekianti Winnipego ir St. Boniface Moterų Draugija. Ji, nors amžiumi jauna, jau atlieka didelius darbus, kaipo apšvietos skleidėja ir liaudies kovų rėmėja.

Aldiečiams konferencija stato uždaviniu darbuotis, kad kuo daugiau moterų įtraukus į AL DLD, taipgi turime bendromis jėgomis veikti auginime ir tvirtinime moterų organizacijos, kuri stato sau tikslu suorganizuoti visas šios apylinkės moteris.

Moterų organizaciniam prasilavinimui kuopos turi suruošti atatinkamus susirinkimus, kur būtų gvildenami moterų darbininkių uždaviniai visuomenėje. Taipgi statyti moteris organizacijų vadovybėn, auklėti kalbėtojas, organizatores, korespondentes ir bendrai aktyvizuoti jas.

Jaunuolių organizavimui padaryta gera pradžia. Winnipego ir St. Boniface lietuvių organizacijų pastangomis suorganizuota lietuvių kalbos mokyklėlė, kuri dabar gyvuoja po vadovybe ir palaikymu Moterų Draugijos. Kadangi moterų organizacija, kaipo vadovaujanti jaunuolių organizavime, statosi gana kilnius tikslus, kaip tai: lietuvių jaunuolius pralavinti savo kalbos, meno ir palitinio supratimo, tai aldiečiams konferencija stato uždaviniu jų planus galimai remti.

Del sujdominimo jaunuolių organizacija, aldiečiai turi stengtis suruošti jaunuoliams atatinkamus jų amžiui ir papročiams parengimus, pasilinksminimus, kurių priruošimui ir vadovavimui priruošti pačius jaunuolius.

Kur yra sąlygos ir pageidavimai, aldiečiai turi rodyti iniciatyvą ir remti, kad januoliai įsisteigtų sporto organizacijas, ar kokias kitas, kurios nebūtų priešingos jų, kaipo darbininkų, klasiniams reikalams.

Bendrai, aldiečiai turime rūpintis, kad apsaugojus jaunuolius nuo jiems svetimų ir net pragaištingų (ypatingai fašistinės) įtakų.

Rezoliucija Bendro Fronto Klausimu

Tarptautinė padėtis del darbininkų klasės tvanki, Kanados valdančioji kapitalistų klasė ruošia sąlygas fašizmo įsigalėjimui. Lietuvos liaudis, fašistinės diktatūros teriojama, pradeda vieningą veikimą prieš pavergėjus. Kanados lietuviai garbingai stovi prieš fašizmą.

ALDLD Trečio Rajono ribose gyvenanti mūsų draugijos nariai daug pasidarbavo suvienyto lietuvių veikimo organizavime. Bendromis jėgomis su broliškomis organizacijomis ir su neorganizuotais lietuviais, Bendro Fronto Komiteto vadovybėje daug pasidarbavo Lietuvos liaudies gynime ir jos kovotojų, antifašistinių kalinių rėmime, taipgi tarptautinio antifašistinio judėjimo (Ispanijos liaudies kovų) rėmime.

Lietuvos tautininkų-fašistų valdžia negali ramiai žiūrėti į mūsų vieningą veikimą liaudies naudai. Ji ruošiasi atsiųsti fafistinius agentus del demoralizavimo Kanados lietuvių vieningo veikimo. Todel aldiečiams ši konferencija stato uždavinius su padidinta energija darbuotis Bendro Fronto stiprinime, Bendro Fronto Komiteto šaukiamus susirinkimus visais galimais būdais turime remti padarant juos skaitlingiausiais. Kolonijose, kur randasi mūsų draugijos kuopos ir jeigu šale jų randasi neorganizuotų lietuvių, tai aldiečiai turi imtis organizuoti su jais suvienytą veikimą, sudarant iš jų ir aldiečių bendrus komitetus, kurie vestų veikimą vadovybėje bendro fronto komiteto.

Bendro fronto organizavimas naikina nenaudingus darbininkų klasėje kivirčus, arba kylančius greitai likviduoja. Todel aldiečiai turime energingai darbuotis, kad bendro fronto idėjomis persiimtų visi Kanados lietuviai ir kad tuomi padarius Kanados lietuvių judėjimą atspariu prieš fašistinius agentus.

Lokalinio ir centralinio (K.L.K.L.L.G.) B. F. komiteto vestus darbus užgiriame ir statomės uždaviniu su padidinta energija jų atsišaukimus rėmti.

P. Puras
A. Petronis
P. Kunčys

Gražiai Paminėjom Svarbias Pašalpinės Dr-jos Sukaktuves

Progresyvišką Pašalpinę Draugiją Sveikino Dauguma Kanados Lietuvių

MONTREAL.—Gegužės 8 dieną Vytauto klūbo svetainėje apvaikščiojant Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos dešimtmetines sukaktuves patirta, kad šioji draugija yra įgijus gražų vardą ne tik tarp Montrealo lietuvių, bet ir tarp visos Kanados lietuvių.

Į draugijos paminėjimo iškilmes susirinko toks skaičius lietuvių, kad užkimšo ne tik Vytauto klūbo svetainę, bet ir koridorius. Visur buvo negalima pralįsti pro žmones. Daugeliui prisiėjo susikimšus stovėti. Už tai tenka atsiprašyti svečių, mat nesusiprasta paimti didesnę salę.

Tačiau tas susigrūdimas rodo, kad mūsų draugija turi didelę simpatiją ir gerą vardą. Garbė tiems draugams, kurie draugijai padėjo gerus pamatus ir vedė ją progreso keliu, neaplenkdami šių dienų progreso ir visuomenės reikalų. Už šią kryptį darbininkai lietuviai pamilo draugiją ir šimtais į ją stojo apsidrausti nuo nelaimių ir padėti visuomenei.

Paminėjimui buvo paruošta įvairiausios programos, kuri truputį buvo net perilga. Pirmiausia buvo suvaidinta trijų veiksmų komedija "Mirta Činčibiraitė," kuri puikiai palinksmino svečius. Vaidintojai buvo daugumoje jaunimas, bet savo roles atvaidino gerai. Už rūpestingą komedijos priruošimą tenka tarti didelį ačiū režisoriui, grimoriui ir visiems vaidintojams.

Toliau sekė trumpų kavalkų programa. Pirmiausia pasirodė jaunuolė Z. Juškevičaitė talentinga smuikininkė, kuri pagriežė solo. Ją pasekė Lilija Kleiziūtė, kuri puikiai pašoko. Iš jos bus artistė.

Po šios programos sekė draugijos atstovų sveikinimai bei laiškų skaitymas. Vakaro vedėjas pirmiausia perskaitė sveikinimo laišką nuo ilgamečio draugijos nario, buvusio sekretoriaus draugo Kilikevičiaus, kuris tuo laiku buvo Fort Williame. Draugas visiems apvaikščiojimo dalyviams linkėjo gero pasisekimo. Sveikinimas buvo priimtas su karštu delnų paplojimu.

Antras laišku sveikinimas, su gražiais linkėjimais, buvo nuo Liaudies Balso redakcijos ir administracijos, rašytas vieno šios draugijos įkūrėjo ir ilgamečio veikėjo draugo Ž. Janausko kuris šiandien užėmęs atsakomingą darbą prie darbininkiškc laikraščio. Draugas su visu štabu draugijai linki gero pasisekimo.

Sveikinimo telegramą su linkėjimais prisiuntė SLA 236 kuopa. Taip pat mūs neužmiršo ir toli gyvenantieji mūsų broliai; St. Boniface ir Winnipege esanti SDKLSPD kuopa atsiuntė storus linkėjimus, velydama, kad kitais metais apvaikščiotume visų Kanados lietuvių pašalpinių draugijų susivienijimo iškilmes.

Daktaras H. Rosenfieldas negalėdamas dalyvauti atsiuntė laišką, palinkėdamas draugijai ir jos nariams gero pasisekimo. Po to, prasidėjo draugijų atstovų sveikinimai. Vytauto klūbo vardu draugijai gero pasisekimo linkėjo M. Plačenis, o to paties klūbo moterų skyriaus vardu trumpai, bet gražiai palinkėjo atstovė Juškevičaitė. Ji linkėjo draugijai augti ir bujoti, sutraukti lietuvius į vieną didelę organizuotą jėgą ir kitais metais jau visiems būti vienoje draugijoje. Tai linkėjimai, kurių išpildymo laukia kiekvienas pažangus lietuvis.

Švento Kazimiero ir Jono draugijos vardu sveikinę atstovas Givis, linkėdamas gero pasisekimo ir draugiško sugyvenimo su kitomis draugijomis. Tai gražūs linkėjimai ir priimtini.

Draugas V. Šipelis, vienas iš įkūrėjų, kelis kartus buvęs draugijos vadovybėje ir aktyvus narys, trumpai apibūdino draugijos kūrimosi dienas ir svarbą. Po jo kelis reikšmingus žodžius tarė ilgametis ir dabartinis draugijos kasierius draugas A. Januška.

Pagaliau ir vėl prasidėjo koncertinė programa. Ukrainų mandalinų orkestras ir smuikininkai davė kelis gražius kavalkus; Z. Juškevičaitė pašoko gražų šokį, B. Juraitytė padeklamavo, L. Kleiziūtė pašoko ir A. Kisielienė su Sapkausku padainavo vieną duetą. Visa programa publika buvo labai patenkinta.

P. Liadinskas, P. Šuplevičiui akompanuojant armonika, padainavo trejetą dainelių. Po jo, kaip ir visuomet, gražiai pasirodė Jaunimo Choras.

Po to, M. Gudas apibudino draugijos augimo istoriją, pažymėdamas, kad draugija švęsdama dešimtmetines sukaktuves turi visš 600 narių ir netoli keturių tūkstančių dolerių ir perskaitė vajininkus, už naujų narių gavimą užsitarnavusius dovanas. Vyrams truputį teko užrausti, nes pirmą dovaną (penkis dolerius) gavo draugė Garnelienė, kuriuos paskyrė Ispanijos kovotojams. Paskyrimas buvo sutiktas su griausmingu plojimu. Antrą dovaną (budininką laikrodį) paėmė M. Kavaliūnienė, pernykščiam vajuj išėjusi pirmoj vietoj. Tik trečia dovana (brandės naudojimui įrankiai) teko Vilkeliui, su kuriais jis apgynė vyrų honarą. Kitiems buvo įteiktos smulkesnės dovanos, kurių neturint sąrašo negaliu įvardinti.

Vėliau gražius linkėjimus ir 10 dolerių prezentą nuo Sudburio skyriaus įteikė draugas Survila. Po jo su linkėjimais išėjo mums draugingos Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos centro komiteto pirmininkas draugas A. Morkis, atvykęs iš Toronto. Jis apibudino pašalpinių draugijų vienybės reikšmę ir nurodė, kad mažom grupelėm sunku apsaugoti pašalpos reikalus, tad reikalinga didelės apdraudos organizacijos.

Vėliaus ir prasidėjo koncertinė programa. S. Minotaitė ir O. Kilikevičienė labai gražiai padainavo duetą, Jasiūnas ir Kajokas su savo grupe davė keletą solo ir duetų ir su komiškomis dainelėmis labai prajuokino publiką. Baigiant programą, A. Pocius, nežiūrint, kad jo grupė išvažinėjo, su gitara davė porą gražių kavalkų.

Taip ir užsibaigė programa. Buvo dar daugiau programos, bet kadangi buvo vėlus laikas ir publika pavargus, tad teko atsiprašyti ir užbaigti parengimą.

Draugijos vardu tariu didelį ačiū meno ir parengimų komisijoms, visiems programos pildytojams, visiems atsilankiusiems ir atsiprašau už buvusius trūkumus.

J. Vilkelis

Apsivedė Jaunimo Choro Narė Dr. Julė Mickiūtė

MONTREAL.—Gegužės 7 dieną ištekėjo buvusi Jaunimo Choro narė draugė Julė Mickiūtė. Dabar po vyru vadinasi Šaltenienė. Jaunieji išvyko į Sudburį, kur draugas Šaltenis kasa nikelį.

Montrealo lietuviai linki jaunai porai noujoj kolonijoj laimingo gyvenimo ir jaunąjai dirbti visuomeniniam darbe, kokį Montreale begyvendama buvo pradėjus dirbti, nepaisant Vienybės "ežerų gėlių," kurios iš pagiežos mėgino įžeisti.

Draugė Julė turėjo plačią pažintį su įvairių srovių lietuviais, tad vestuvėse dalyvavo ištisas "bendras frontas."

Klebonas J. Bobinas, apleisdamas vestuves ir palinkėdamas jauniesiems laimingo gyvenimo, pareiškė, kad ilgiau linksmintis su vestuvininkais negalįs, nes kunigo amatas lygus cigono amatui.

Vestuvių Dalyvis

Kur Link Progresuoja Kanados Didmiestis

MONTREAL. — Prieš keletą metų, kada lietuviai tik pradėjome pažinti šį Kanados didmiestį, visos gatvės buvo gerai apšviestos. Bet laike kapitalistinio krizio vaizdas visai pasikeitė. Dabar vidurmiestyje, arba kur daugiausia gyvena ir vaikšto turtingieji žmonės, tai dar ne taip daug sumažintas lempų skaičius, bet kur nuošaliai miesto, beveik panaikintos visos lempos. Tik krautuvių languose esančios šviesos šiek tiek apšviečia gatves. Bet kada krautuvininkai lempas užgesina, tai neprošalį būtų kiekvienam praeiviui turėti ant kaktos pritaisytą mainierių lemputę, nes taip tamsu, kad jokiu būdu negalima įžiūrėti numerius.

Taip tai, lyg vėžio žingsniu, visi miesto įrengimai ne pirmyn eina, bet atgal. Kažin kieno čia kaltė, Duplesio, ar elektros kompanijos?

Scena iš naujos sovietinės filmos "Ballad of Cossack Golota," kuri Toronte, Temple teatre (300 Bathurst St.), bus rodoma nuo gegužės mėn. 23 dienos iki 28.

Širvydas Su Savo Padėjėjais Desperatiškai Perša Fašizmą

MONTREAL.—Kaip jau yra žinoma, kur tik nesuks Vienybės fašistiniai agentai, visada jiems galūtinu tašku būna Montrealas. Kas čia nepasirodo—ir Tysliava, Laučka, ir kiti, o Širvydas tai nuolatinis svečias, kokiu jis save dekoruojasi Vienybėje. Apie jį tenka pasakyti, kad tai jau beveik suirusių nervų ir į visišką desperaciją įpuolęs "svečias." Kiek jis prisisielojo ir priraudojo per Vienybę, kad bendras frontas sugriuvo, "komunizmas sunaikintas," bet iš jo raštų matyti, kad šie dalykai vis tiek baisiai kutena Širvydo neramią sielą.

Vienybės 103 numeryje jis baisiai aprauda ir iškolioja Kanados lietuvius, kam jie tiki į "fašistinį baubą," ir sako: "Susipratusių lietuvių pareiga yra aiškinti mažiau protaujantiems savo broliams, kad fašizmas Kanadoje niekados neįsigalės."

Toliau jis aprauda, kad Kanadoje fašistinis judėjimas yra silpnas, o ant galo štai kaip sušunka: "Iš visko matyti, kad fašizmas Kanadoje yra pavojingas tiktai komunistams, bet ne Kanados demokratijai." Girdi, "Kanados lietuviams fašistų nėra ko bijoti, nes, viena, jie Kanadoje silpni ir bus silpni, antra, jie lietuvių tautinio judėjimo neliečia ir nelies."

Nepraėjo nė vieno Kanados fašistų susirinkimo, kuriame nebūtų buvę šaukta išvyti visus ateivius. Tokius dalykus žino kiekvienas susipratęs lietuvis, tad Širvydo raminanti žodžiai ištarti visai bereikalo. Geriau jis būtų padaręs, jei tą suraminimą būtų pasakęs Tysliavai, o ne Montrealo lietuviams.

Kad Kanadoje fašistai turi nedideles jėgas, tai Kanados lietuviai žino ir be Širvydo sapaliojimo. Taipgi žino ir tai, kad pakol nebus panaikinta Kvebeko provincijoj padlock įstatymas ir kita patogi fašistams dirva, tai ir iš nedidelės fašistų grupės Kanados demokratiškoms įstaigoms gręs pavojus, kartu ir Kanados lietuviams. Tai žino ne tik lietuviai, bet ir kitos tautos, tarp jų ir profesoriai. Bereikalo Širvydas sielojasi, kad Kanados lietuviai klauso Liaudies Balso keturklasių, o neklauso aukštus mokslus "baigusio."

Kitam savo sielvarte ir plūdime Širvydas aiškina savo artimiesiems, kad bendras frontas sugriuvo, "Lesevičiaus bendro fronto Lozoriaus jau negalima iš numirusių prikelti" ir gąsdina, kad 10,000 Kanadoje gyvenančių lietuvių jokios įtakos Lietuvos vidaus politikai nepadarys. Girdi, bereikalo jie šaukia prieš Lietuvos vyriausybę, tai yra prieš Lietuvos fašizmą.

Širvydas pasirodo dideliu melagium. Pirmiausia, komitetas Lietuvos nepriklausomybei gelbėti tebeveikia. O kad tas tiesa, tai ne vieną kartą išgirsim per tą pačią Vienybę. Taip pat, jeigu jau, sulyg jo pasakos, komunistinis judėjimas sugriuvo, bendrų frontų iš numirusių prikelti negalima, Kanados lietuvių balsas prieš Lietuvos fašizmą nieko nereiškia, tai kam reikalingas sielojimasis? Kam jam reiktų nepaliaujamai burnoti Vienybėje prieš tą judėjimą. Juk niekas nešaukia prieš tą, ko nėra. Tą patį daro ir sėbras Jasutis. Tai tikra desperacija, parodanti tuos didžiuosius "gabumus." Ir drąsiai galima pasakyti, kad Širvydui su savo draugais apie progresyvio judėjimo žlugimą teks pakartoti daugelį . . . daugelį kartų, o tas judėjimas kaip augo, taip ir augs neatbodamas jokių desperacijon įpuolusių fašizmo piršlių ir jo talkininkų.

B. D.

FRANCIJA PLANUOJA IŠVYTI "NEPAGEIDAUJAMUS" SVETIMŠALIUS

PARYŽIUS. — Vidaus reiklų ministeris Albertas Sarraut'as projektuoja naujus įstatymus, kuriais mano užkirsti imigrantams į Franciją įėjimo kelius ir "nepageidaujamus" išvyti iš Francijos.

Dabartiniu metu Francijoj yra pustrečio milijono svetimšalių, tad jei kurie nepajėgs pirodyti, kad jie legaliai įleisti į Franciją, bus išvyti už rubežių.

Apskaitliuojama, kad laike paskutinių keturių mėnesių vien tik iš Austrijos ir Ispanijos į Franciją atbėgo 40,000 pabėgėlių. Sulyg tų naujų įstatymų, manoma, visus šiuos pabėgėlius išvyti.

Didžiausią ateivijos dalį sudaro italai. Jų Francijoje yra 887,732.

Vienyja Popierio Pramonę

LONDONAS. — Viena iš didžiausių Anglijos laikraštinio popierio kompanijų—Bowater's perka Niufaundlande esantį Cornerbrook popierio fabriką. Fabrikas parduodamas su žaliosios medžiagos šaltiniais.

Cornerbrook popierio fabrikas per metus pagamina 200,000 tonų laikraštinio popierio, kurio pusę eksportuodavo į Angliją, o kitą pusę į Suvienytas Valstijas. O Bowater's kompanijos kapitalas siekia 10 milijonų svarų. Jos fabrikai per metus pagamina 600,000 tonų laikraštinio popierio.

Sako, kad pirmoji kompanija nuperka antrosios kompanijos popierio fabriką todel, kad tas popieris reikalingas Anglijai, tačiau už šio popierio fabrikų suvienyjimo slepiasi didelis politinis skymas. Mat, šiais laikais kapitalistams atsiranda reikalas ne tik valdyti laikraščius, bet kartu ir popierio pramonę.

ST. JOHNS, Nfld.—Apylinkėj šimtai bedarbių neturi kuo apsivilkti. Bedarbiai gyvena didžiausiam skurde, sako žuvininkų unijos prezidentas.

Vienas Iš Tų . . .

David A. Thomas, buvęs Centralamer, Ltd., aliejaus kompanijos direktorius. Ši kompanija, kaip ir kitos savo aliejaus šaltinių neteko, nes Meksikos valdžia juos perėmė savo žinion.

Pranešimai

Montreal, Que.

Montrealo Lietuvių Atydai

Montrealo lietuvių organizacijų laike Lietuvos nepriklausomybei pavojaus (kada Lenkija pasiuntė ultimatumą) suorganizuotas **Lietuvos Nepriklausomybei Ginti Komitetas** šaukia visų lietuvių MASINĮ MITINGĄ penktadienį, gegužio (May) 20 d., 8 val. vakare, D. L. K. Vytauto Neprigulmingo Klūbo salėje, 2161 St. Catherine St. East.

Šiame mitinge bus išduotos sąskaitos iš mūsų atliktų darbų pirmiau, taipgi bus apkalbėta bendri Lietuvos ir jos nepriklausomybės reikalai. Todel kviečiame visus ir visas Montrealo lietuvius-es dalyvauti.

Liet. Neprikl. Ginti Kom.

Toronto, Ont.

Susirinkimas

ALDLD 162 kuopos narių susirinkimas įvyks antradienį, gegužės mėn. 17 dieną, 8 valandą vakare, 6 Denison salėj.

Visi nariai kviečiami atsilankyti, nes šiame susirinkime bus diskusuojamas delegatų į Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos suvažiavimą rinkimo klausimas. Prie to yra nemažai kitų reikalų apsvarstymui.

Kurių duoklės dar nemokėtos, prašomi atsilankyti ir užsimokėti, nes pas kiekvieną atsilankyti šiuo laiku neįmanoma.

Kuopos Valdyba

Menininkų Susirinkimas

Visi menininkai ir Švietimo Komosijos nariai atminkite, kad ateinantį trečiadienį, tai yra gegužės mėn. 18 dieną, 8 val. vak., 6 Denison salėj įvyks visų menininkų susirinkimas apkalbėjimui tolimesnio menininkų veikimo, vasaros laiku.

Švietimo Komisija.

Gražus Parengimas

Penktadienį, gegužės mėn. 20 dieną, 6 Denison salėj atsibus labai gražus parengimas. Bus suvaidinta vieno veiksmo komedija " Jaunystės Karštis." Taip pat bus visa eilė kitų programos kavalkų. Po vaidinimo ir koncertinės programos, bus šokiai prie geros muzikos.

Visi Toronto lietuviai kviečiami ateiti pamatyti gražų veikalą ir linksmai pasišokti. Tuo pačiu laiku jūs paremsite Daily Clarion, nes šis parengimas rengiamas Daily Clarion naudai.

Per parengimą bus pranešta, kas laimės laikrodį.

Parengimas prasidės 8 valandą vakaro. Įžanga tik 15 centų.

Parengimų Kom.

Weston, Ont.

Kalbės Drg. K. Kilikevius

Ketvirtadienį, gegužės 19 dieną, 8 valandą vakare, draugo Židžiūno namuose įvyks svarbus westoniečių susirinkimas.

Padėtį nušvies ir svarbų raportą išduos iš Vakarų Kanados sugrįžęs draugas **K. Kilikevičius.**

Visi Westono lietuviai ir lietuvės kviečiami atsilankyti.

ALDLD II Raj. Sekretorė

Kanados Valdžia Atstato Senoviškas Tvirtoves

Kanadoj iš senų laikų kai kur yra užsilikę senoviški fortai. Iš svarbesniųjų, vienas prie Erio ežero, kur išteka Niagara upė, o kitas, prie Ontarijos ežero, ties Niagara upės įtaka į Ontarijos ežerą.

Fortų stiprumą galima suprasti iš jų istorijos. Štai ties Niagara upės žiotimis buvo pastatytas 1764 metais apsigynimui nuo indijonų. Praslinkus penkiolikai metų vėjas sugriovė fortą. Tuomet ir vėl buvo atstatytas medinis fortas, bet ir vėl buvo sunaikintas didelės audros. Kada jis ten buvo statomas ir atstatomas, dar niekas nesvajojo apie tenai būsiantį rubežių, bet devyniolikto amžiaus pradžioje įvyko tarp anglų ir pasiliuosavusių amerikiečių susikirtimai ir 1812 metais amerikonai užėmę šį fortą sunaikino, matyt, norėdami prašalinti pavojų tuomet buvusiam mažam Buffalo kaimeliui. O vėliau tą kraštą kolonizuojanti žmonės susirankiojo ir nusivežė buvusio forto akmenis.

Dabar Kanados valdžia susirūpino fortų atstatymu ir apsaugojimu, kaipo istorinių paminklų.

Netiki, Kad Jis Kaltas

Henry Ford, automobilių karalius, nutrauktas vykstant pas prezidentą. Sakoma, kad prezidentas negalėjęs jo įtikinti, jog dabartinis Suvienytų Valstijų krizis paeina ne del valdžios kišimosi į ekonominį šalies gyvenimą, bet del kapitalo streiko.

Del Vayo Apvertė Anglijos-Francijos Planus

Ispanijos užsienio reikalų ministeris del Vayo Tautų Lygos taryboje praeitą penktadienį sudarė Anglijos-Francijos planams didelę kliūtį. Anglai ir francūzai jį pasikvietė prie tarybos stalo tikėdamiesi, kad jis tik užprotestuos ir bus viskas, bet del Vayo įteikė rezoliuciją, reikalaujančią kuogreičiausia padaryti galą Londono globojamam 27 tautų "nesikišimo" komitetui.

Del Vayo rezoliucija anglams ir francūzams tuo baisi, kad įteikus Tautų Lygos tarybai gali prisieiti svarstyti.

KAPITALISTAI VIS NERIMAUJA DEL ALIEJAUS LAUKŲ NUSAVINIMO

MEKSIKOS MIESTAS.—Nežiūrint, kad Meksikos valdžia, vadovaujama prezidento Cardenas, pasižadėjo Suvienytų Valstijų ir Anglijos kompanijoms per dešimtį metų atmokėti jų įdėliusi Meksikos aliejaus laukus, kapitalistai vis dar neužmiršta riebaus kasnio ir teismo keliu mėgina atgauti nusavintus aliejaus laukus. Jie padavė skundą aukštesniam apygardos teismui ir skubiai tikėjosi bylos, bet byla atidėta ant birželio 10 dienos.

Kompanijos atstovai jau pasižada tartis su darbininkais ir išpildyti jų reikalavimus. Tačiau pirmiau atsisakė darbininkams pakelti algas, delko buvo sulaužytas kontraktas ir ekspropriuoti aliejaus laukai.

Prezidentas Cardenas ragina Meksikos žmones laikytis ir negražinti aliejaus laukų Anglijos ir Suvienytų Valstijų kapitalistams.

HITLERIS NORIS APSIVAINIKUOTI PIRMUOJU IMPERATORIUM

PARYŽIUS. — Čionai patirta, kad nazių fiureris parsivežė iš Vienos buvusių romėnų imperatorių karūną, kardą ir kitas liekanas ir buvusių centralinės Europos "vienytojų" pavyzdžiu ruošiasi pasiskelbti save pirmuoju Vokietijos-Austrijos imperatoriumi—Adolfu pirmuoju.

Charlemagne giminės romėnų imperatorių daiktai buvo saugojami kaipo brangiausi daiktai, nes nė vienas sostas neturėjo tokios garbės karaliavimo istorijos. Dabar jau juos varto naziškas varijotas. Autoritetingi rateliai pilnai yra įsitikinę, kad vieną gražią dieną Hitleris dėsis ant savo galvos romėnų karalių karūną ir skelbsis rudamarškinių "amžinosios" dinastijos imperatoriumi, nes tam laikas esąs pribrendęs.

STUDENTŲ STREIKE 4 UŽMUŠTI IR 45 SUŽEISTI

BAGOTA, Colombia, Geg. 14. —Laike studentų streiko prieš pakeitimą egzaminų Columbijos universitete, keturi studentai užmušti ir 45 sužeisti. Studentai grūmėsi su kariuomene ir policija.

PIPIRNIČIA

Agnieškos Klapatai

Vakar tur būt negerą vitaminą suvalgiau, kad šią naktį tiek daug sapnavau. O sapnas buvo labai realus ir gyvas, todel dabar figeriuoju ir negaliu išfigeriuoti, kaip tai galėto atsitikti.

Rodos kad kas apgaubė mane, kai laumės rankom, ir iškėlė į dausas. Aš skrendu, skrendu lengvai, kai plunksna, pro tokius rūkus ir tamsumus, kad ir nepajutau, kai atsidūriau kažkokiam lauke. Ne tai laukas, ne tai daržas, kaž kokia vieta—ir pati nežinau. Girdžiu lyg kas man sako: Naujienų daržas.

—Aha!—mislinu sau,—pono Pijušo kvietkelius paraškysiu ir nupynusi nekaltybės vainikėlį Jurgiui Pipirui dovanosiu.

Taigi, rodos, vaikštau po tą Naujienų daržą ir dairaus į visas puses. Staiga, žiūriu—akacijos! Kad žydi, kad žydi, kaip už gurbo kvietkas. Prieinu aš artyn, o ji, rodos, žmogaus balsu rauda.

—Na gi, ko dabar, širdele, sakau, savo veidelius ašarėlėm prausi?

—Ir kaip man neraudoti, balandėle,—ji sako man,—Toronte demonstrantai fašistus iš parko išvijo . . .

—Kaip p. Laučka cigonui uteles iš barzdos . . .—pamačinu jai.

—Taigi,—pro ašaras sako,—išvijo ir visus demonstrantinius principus tuo sulaužė . . . bu-hu.

—Tuščia jų, tų fašistų, širdele,—sakau.—Nusiramink . . .

—Kad negaliu . . . Negaliu, balandėle, argi jie ne darbininkai, tie fašistėliai? Argi nei vieno sykio į metus tie prakeikti bolševikai neduos jiems demokratinių teisių ir nei Pirmąją Gegužės su jais neparodys solidarumo . . .

—Tur būt su jais kitaip negalima apsieiti,—sakau norėdama ją nuraminti.

—Bet tamsta, balandėle, turbūt nežinai, ką Marksas su Engelsu mokino. O jie mokino taip, kad Pirmoji Gegužės turi būti viso pasaulio darbininkų šventė . . . solidarumo šventė . . . Jeigu tie bolševikai ir toliau taip darys, tai kitais metais socialistai ir pasižiūrėti demonstracijos neateis. Bolševikai už tai bus atsakomingi . . .

—Taip, sakau, bus atsakomingi . . . Taip, kaip ir šiais metais už tai, kad lijo. Bet kodel jūs, širdele, socialistai, neprisidedat prie demonstracijos ruošimo taip, kaip kitos darbininkiškos draugijos?

—Už tad, kad mes saugome demokratinius principus ir esame tikraisiais marksizmo vykintojais. Juk Marksas sakė, kad Pirmoji Gegužės yra darbo žmonių šventė. Tai kaip tą solidarumą parodyti, jei eisi ruošti demonstracijų, demonstruoti? Juk tokiuose atsitikimuose fašistai stengias daryti provokacijas ir visokių susikirtimų išprovakuoja. Iš to seka demokratinių principų laužymas ir nėra solidarumo . . .

—Na, tai kaip kitaip jį parodyti?—norėdama užkalbinti ir nuraminti, klausiu.

—Taikiu būdu,—ji sako man. —Nieko neruošiant ir nieko nepykinant. Geriau bažnytėles aplankyti, pasimelsti . . . Dievui garbę atiduoti . . .

—Ištikrųjų,—sakau, — nemalonus apsireiškimas su tais bolševikais. Bet ką gi padarysi, širdele, sakau, kad Marksas jus išmokino vienaip, o bolševikus kitaip . . . Bala jų nemačius. Nusiramink!—guosdama sakau.

—Bet aš negaliu to pakęsti! . . —ji rėkia man pro ašaras. —Mano nervai nedaleidžia . . . Nervai, balandėle, nervai! . .

Bet aš tuo tarpu, "Engelsistą" pro krūmus ateinantį pamačiau. Jis rankomis prasiskleisdamas žoles į šonus, vyrišku išdidumu prisistato prie manęs.

—Engelsistas.

—Agnieška,—sakau.

Jūsų **Agnieška**

Dar Del Motinos Dienos Minėjimo

TORONTO, Ont. — Liaudies Balse 10 d. gegužės drg. Edna, trumpindama aprašymą apie Toronto moterų minėjimą Motinos Dienos, labai daug praleido. Liko nepažymėta, kad draugė Kundrevcienė su savo dukrele labai daug prisidėjo, ypatingai jos dukrelė Žarskaitė, kurios vadovybėj buvo išmokintos dvi jaunuolės šokikės, Pažėraitė ir Margeliutė. Taipgi ji sumokino veikaliuko "Musmirės" daineles.

Komiteto Narė

Lit. TSR Knygų Rūmai Knygų Saugykla